

Eeklo - August Van Ackerstraat

mei 2021

A. NEMRY, N. HEYNSSSENS, A. DE LOGI & PATSY BILLEMONT

DL&H-Archeologienota

Colofon

Project
Eeklo - August Van Ackerstraat
Archeologienota

Erkend Archeoloog:
De Logi & Hoorne bv
OE/ERK/Archeoloog/2015/00052
Canadezenlaan 1A
9991 Adegem
BTW BE 0845.028.465 RPR Gent
www.dl-h.be

Auteurs:
Arthur Nemry
Nele Heynssens
Adelheid De Logi
Patsy Billemon

DL&H Archeologienota
© 2021 – De Logi & Hoorne bv

Niets uit deze publicatie mag vermenigvuldigd worden, opgeslagen in geautomatiseerde gegevensbestanden en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook (digitaal, mechanisch, door fotokopie) zonder toestemming van De Logi & Hoorne bv

Inhoud

DEEL 1: VERSLAG VAN RESULTATEN	4
Abstract	4
HOOFDSTUK 1: BUREAUONDERZOEK	5
1. Beschrijvend gedeelte	5
1.1. Administratieve gegevens	5
1.2. Onderzoekskader	6
1.2.1. Geplande werken en bodemingrepen	6
1.2.2. Criteria voor opmaken archeologienota	6
1.3. Onderzoeksopdracht	6
1.3.1. Vraagstelling	6
1.3.2. Randvoorwaarden	8
1.4. Onderzoeksstrategie en -methode	8
2. Assessmentrapport	8
2.1. Methoden, technieken en criteria	8
2.2. Assessment van het onderzochte gebied	9
2.2.1. Landschappelijke ligging	9
2.2.1.1. Ligging	9
2.2.1.2. Geologie	9
2.2.1.3. Aardkunde	13
2.2.1.4. Topografie	14
2.2.1.5. Bodemgebruik	14
2.2.1.6. Synthese	14
2.2.2. Archeologische voorkennis en historische beschrijving	14
2.2.2.1. Historisch kader	14
2.2.2.2. Archeologische voorkennis	16
2.2.3. Datering en interpretatie van het onderzochte gebied	21
2.2.4. Verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed	21
2.2.5. Synthese	22
2.2.6. Afweging noodzaak en motivering verder onderzoek	23
2.2.7. Samenvatting onderzoek	24
HOOFDSTUK 2: BIBLIOGRAFIE EN BIJLAGEN	25
1. Bibliografie	25
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	28
1. Gemotiveerd advies voor het al dan niet moeten nemen van maatregelen	28
1.1. Volledigheid uitgevoerde onderzoek	28
1.2. Afwezigheid van een archeologische site	28
1.3. Impactbepaling	28

DEEL 1: VERSLAG VAN RESULTATEN

Abstract

De initiatiefnemer plant op de terreinen van 469,4m² langs de August Van Ackerstraat in Eeklo de asfaltering van de oprit van de aanwezige garageboxen. De bestaande grindlaag zal vervangen worden door asfalt en er komt een degelijke riolering met 3 infiltratieputten. De geplande ontwikkeling van het gebied kan slechts op een zeer beperkte oppervlakte van 19,44m² de verstoring en mogelijke vernietiging van het potentieel bodemarchief met zich mee brengen. De voorgaande studie van geografische gegevens, archeologische vindplaatsen uit de directe omgeving, historische kaarten, luchtfoto's en toponiemen suggereert dat de kans op de effectieve aanwezigheid van archeologische sites matig is. Op basis van dit bureauonderzoek zijn er geen concrete aanwijzingen voor de aan- of afwezigheid van een of meer archeologische sites. Binnen het huidige projectgebied zijn nog geen archeologische waarnemingen gebeurd. In de directe omgeving leverden enkele archeologische vooronderzoeken voornamelijk sporen uit de nieuwe tijd op. In de ruimere omgeving werden echter wel verschillende archeologische sites aangetroffen. Op basis van dit onderzoek valt de aanwezigheid van archeologische sporen niet volledig uit te sluiten, maar aangezien de te verwachten kenniswinst in dit geval niet opweegt tegen de kosten, worden er geen verdere maatregelen geadviseerd.

Figuur 1: Het plangebied aangeduid op de kadasterkaart (© Geopunt)

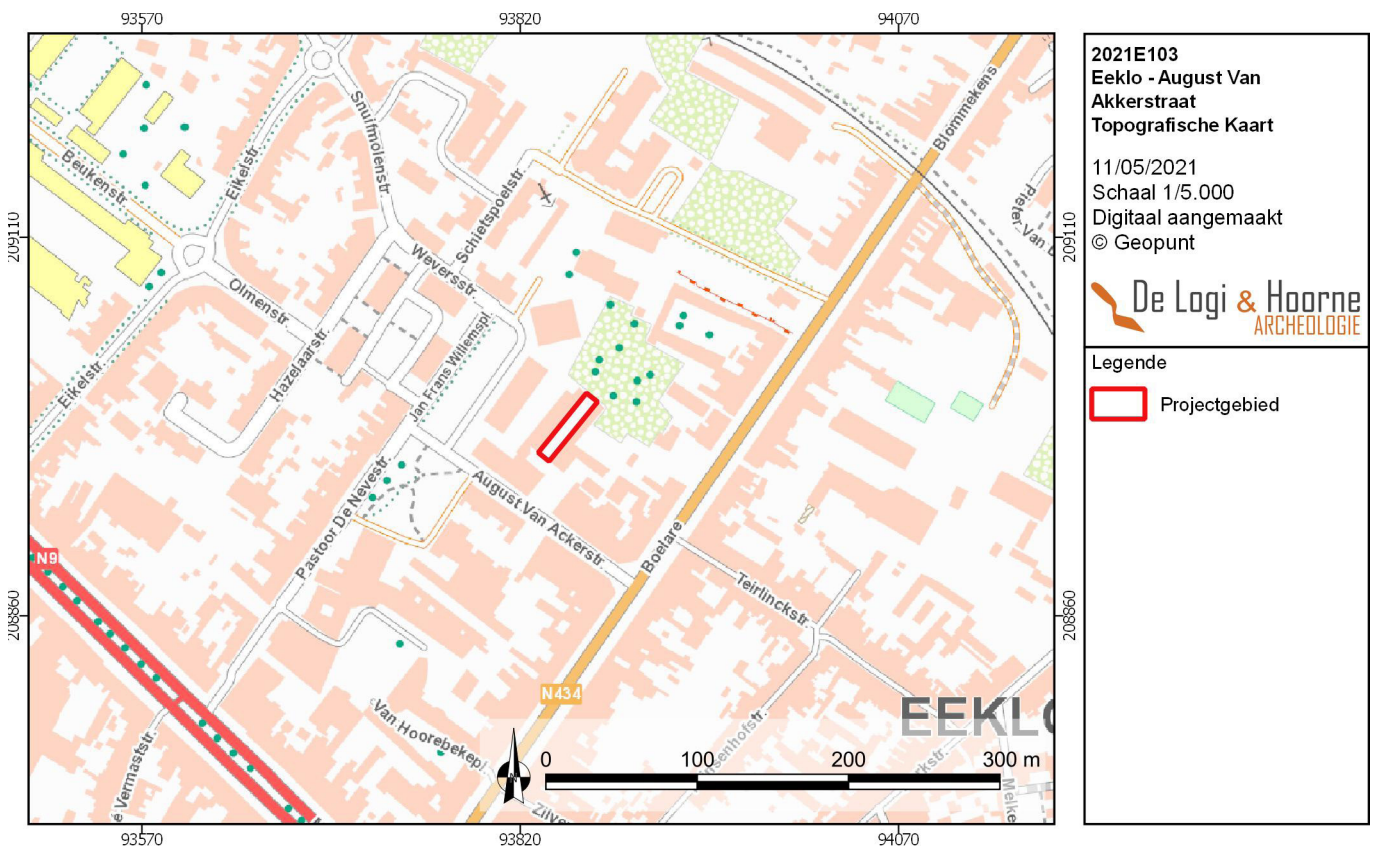
HOOFDSTUK 1: BUREAUONDERZOEK

1. Beschrijvend gedeelte

1.1. Administratieve gegevens

Projectcode bureauonderzoek:	2021E103
Erkend archeoloog:	De Logi & Hoorne bvba OE/ERK/Archeoloog/00052
Locatie projectgebied:	Eeklo (Oost-Vlaanderen), August Van Ackerstraat, ter hoogte van huisnummer 2
Bounding box (Lambert72):	punt 1: min. X: 93831,9; max. Y: 208962,1 punt 2: max. X: 93871,1; min. Y: 209007,2
Kadaster:	Eeklo, Afdeling 2, Sectie E: 153f3
Oppervlakte projectgebied:	469,4m ²
Oppervlakte percelen:	469,4m ²
Termijn bureauonderzoek:	10 tot 12 mei 2021
Betrokken actoren en specialisten:	Nele Heynssens (erkend archeoloog), Adelheid De Logi (archeoloog, zaakvoerder erkend archeoloog), Patsy Billemon (aardkundige), Arthur Nemry (assistent archeoloog)
Wetenschappelijke advisering:	niet van toepassing
Kadasterkaart:	figuur 1
Topografische kaart:	figuur 2

Figuur 2: Het plangebied aangeduid op de topografische kaart (© Geopunt)

1.2. Onderzoekskader

1.2.1. Geplande werken en bodemingrepen

De initiatiefnemer wenst de verharding op een terrein van 469,4m² aan de August Van Akkerlaan 2 in Eeklo te vernieuwen. Het betreft kadastraal het perceel 153f3 van afdeling 2, sectie E in Eeklo. Momenteel is het terrein enkel verhard met een grindlaag, die op de fundering van een oud fabrieksgebouw ligt.

De geplande werken bestaan uit het asfalteren van het perceel E153f3, dat zich bevindt tussen 32 garageboxen. Het te ontwikkelen perceel beslaat 469,4m². De bestaande grindlaag wordt ongeveer 15cm afgegraven en vervangen door asfalt. Centraal worden ook drie infiltratieputten gepland onder het oppervlak van het terrein met een gecombineerde oppervlakte van 19,44m². Het gaat om 2 putten met een inhoud van 5000L en 1 put van 2500L, waarbij tot ongeveer 2m onder het maaiveld gegraven moet worden om deze te plaatsen. Gezien de aard van de geplande werken, is de impact van de voorgestelde werken niet dieper dan de reeds bestaande verstoring door de huidige oprit. Er wordt gepland ongeveer 15cm diep te gaan. Enkel de aanleg van de drie infiltratieputten zal door de bestaande fundering gegraven worden. Dit brengt een diepere verstoring met zich mee, maar dit slechts op een zeer beperkte oppervlakte.

1.2.2. Criteria voor opmaken archeologienota

De initiatiefnemer plant werken met bodemingreep op een terrein van 469,4m² groot aan de August Van Ackerstraat 2 in Eeklo. Hiervoor dient hij een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen aan te vragen.

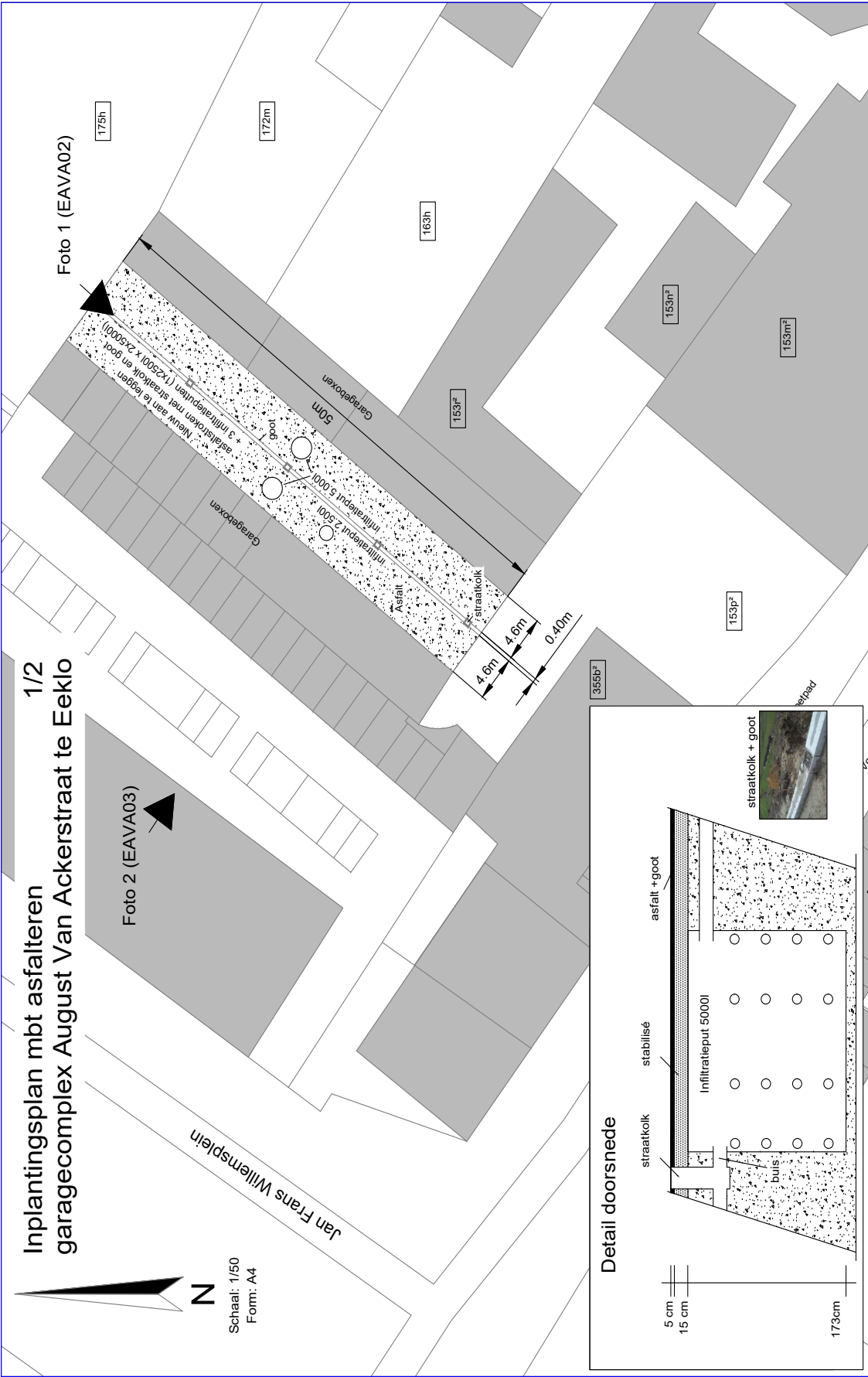
Het plangebied bevindt zich niet in een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten is, noch in een beschermde archeologische site maar ligt wel binnen een vastgestelde archeologische zone (het centrum van Eeklo). Het perceel binnen het projectgebied heeft een oppervlakte die groter is dan 300m², de bodemingreep is groter dan 100m², de werken betreffen geen lijninfrastructuur of aanhorigheden en de bodemingreep is meer dan 100m². Volgens artikel 5.4.2. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 moet bij de vergunningsaanvraag een bekrachtigde archeologienota gevoegd worden.

1.3. Onderzoeksopdracht

1.3.1. Vraagstelling

Dit bureauonderzoek heeft als doel het archeologisch potentieel van het projectgebied van 469,4m² groot langs de August Van Ackerstraat 2 in Eeklo door middel van historische bronnen en kaartmateriaal in te schatten. Op basis van deze bronnen moet afgewogen kunnen worden of verdere maatregelen in het kader van het archeologisch vooronderzoek nodig zijn, en welke deze zijn. Uiteindelijk moet dit bijdragen aan de finale afweging of voor een (deel van) het projectgebied al dan niet verdergezet onderzoek in de vorm van een archeologische opgraving noodzakelijk is, en of er mogelijkheden tot behoud *in situ* bestaan, en wat hiervoor de voorwaarden en vereisten zijn. Een dergelijke inschatting kan gebeuren na het beantwoorden van de volgende onderzoeksvragen:

- Wat is de landschappelijke ligging van het plangebied en welke invloed heeft dit op het archeologisch potentieel van het terrein?
- Welke evolutie kende het landgebruik en welke invloed heeft dit gebruik op de bewaring van het potentieel aanwezige archeologisch erfgoed?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van één of meerdere archeologische sites? Wat is de aard, datering en bewaring?
- Wat is het archeologisch potentieel van het projectgebied?
- Welke impact hebben de geplande werken op het archeologisch bodemarchief?
- Wat is het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventueel aanwezige archeologische site op lokaal, regionaal en op Vlaams niveau?

Figuur 3: Voorstelling van de geplande geplande werken (© Gregamon NV)

1.3.2. Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bestaande bronnen gebruikt.

1.4. Onderzoeksstrategie en -methode

Dit bureauonderzoek moet, op basis van de literaire en cartografische bronnen, leiden tot een gemotiveerd advies of, en welke, maatregelen van verder vooronderzoek (met of zonder ingreep in de bodem) op het projectgebied noodzakelijk zijn.

Voor de uitvoering van het bureauonderzoek werd de bestaande literatuur over het projectgebied en de omgeving doorgenomen. Daarnaast zijn zowel de aardkundige als de historische cartografische bronnen geraadpleegd en zijn online beschikbare georeferente kaarten onderzocht. Deze gegevens leveren een inzicht in de gekende geomorfologie, bewoningsgeschiedenis, landschapshistoriek en -genese van het plangebied op.

Gegevens over aardkunde en geologie zijn geraadpleegd via de webservices van DOV Vlaanderen. Hoogtemodellen, orthografische foto's, historische kaarten en de bodemerosiekaart werden nagegaan via de webservices van Geopunt. De topografische kaart is via de website van het NGI geconsulteerd. Gegevens over de gekende erfgoedwaarde van het projectgebied werden geraadpleegd via het geoportaal en de Centrale Archeologische Inventaris. Een bestand met de afbakening van het projectgebied en de verschillende percelen, alsook de te realiseren plannen werd ter beschikking gesteld door de opdrachtgever. In het kader van de veiligheid werden de KLIP-plannen aangevraagd om zicht te krijgen op de aanwezige kabel- en nutsvoorzieningen binnen het plangebied. Alle digitale — en waar mogelijk ook analoge — onderzoeksdocumenten zijn binnen een GIS-omgeving geïntegreerd, vergeleken en bestudeerd.

Het aardkundige luik van het bureauonderzoek werd uitgevoerd door Patsy Billemon. Het meest relevante kaartmateriaal is onderzocht om de interpretatie van het gebied staven. Dit betreft voornamelijk de tertiair en quartair geologische kaart, de bodemkaart en het digitaal hoogtemodel. Aanvullend werd gebruik gemaakt van het boek 'Geologie van Vlaanderen' (BORREMANS 2015). Tijdens het bureauonderzoek is een analyse gemaakt van de bodemsoorten en hun verwachtingsgebied. Daarnaast werd onderzocht waar mogelijk afgedekte bodems, podzolen en/of restanten uit de prehistorie of jongere periodes kunnen verwacht worden.

Het historische luik omvatte van het onderzoek, dat de studie van de kaart van Ferraris (1777), de Atlas der Buurtwegen (circa 1840), de Poppkaart (1842-1879) en de topografische kaart Vandermaelen (1846-1854). Op basis van dit kaartmateriaal kan het landgebruik vanaf de tweede helft van de 18de eeuw vastgesteld worden en de eventuele gevolgen ervan op het archeologisch bodemarchief ingeschat worden. Het gekende erfgoed en archeologisch onderzoek van het onderzoeksgebied en zijn omgeving werd via het Geoportaal Onroerend Erfgoed en de Centrale Archeologische Inventaris opgezocht. Deze gegevens werden aangevuld met informatie afkomstig uit archeologische en historische literatuur. Daarnaast is gebruik gemaakt van bronnen over de lokale toponymie en geschiedenis. De keuze van de bronnen is gebaseerd op graad van relevantie en toegankelijkheid en zijn opgelijst in de bibliografie. Arthur Nemry bundelde alle data in GIS en vatte de gegevens samen in deze archeologienota

2. Assessmentrapport

2.1. Methoden, technieken en criteria

Dit assessmentrapport omvat alle informatie afkomstig uit het bureauonderzoek: dit zijn al de relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal en bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Vanuit deze assessment van het plangebied moet een goede motivering mogelijk zijn over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen maatregelen.

Een waardevol assessment van het archeologisch potentieel van een projectgebied op basis van een bureauonderzoek is enkel mogelijk indien de bronnen voldoende en afdoende relevante gegevens opleveren. Bij afwezigheid of onvoldoende data zijn bijkomende maatregelen nodig om tot een correcte inschatting voor het projectgebied te komen.

2.2. Assessment van het onderzochte gebied

2.2.1. Landschappelijke ligging

In dit onderdeel van het assessmentrapport wordt het projectgebied ruimtelijk gesitueerd met aandacht voor zijn topografische en landschappelijke inplanting, en zijn bodemkundige, geologische en geomorfologische eigenschappen.

2.2.1.1. LIGGING

Het projectgebied bevindt zich in Eeklo (Oost-Vlaanderen). Het perceel (153f3) situeert zich, aan de noordelijke kant van de August Van Ackerstraat ter hoogte van huisnummer 2, zo'n halve km ten noordwesten van de huidige Eeklose stadskern. Het perceel 153f3 waar de werken op uitgevoerd zullen worden heeft een oppervlakte van 469,4m² en bevindt zich volledig binnen de historische stadskern (en de archeologische zone) van de stad Eeklo. De noordelijke kant van het projectgebied wordt begrensd door het perceel 175h terwijl de zuidelijke zijde begrensd wordt door het perceel 153p2. Aan de oostelijke en westelijke zijdes wordt het projectgebied geflankeerd door de percelen 153e3, 153h3, 153g3 en 153k3 die volledig bebouwd zijn met garageboxen.

2.2.1.2. GEOLOGIE

Geologisch is het projectgebied gelegen in de Vlaamse Vallei. Deze Vlaamse Vallei erodeerde in verschillende fasen van erosie en sedimentatie, als gevolg van de quartaire klimaatschommelingen, door de Paleogeen- en Neogeensubstraten (BORREMANS 2015: 211-221). Een van de laatste grote opvullingsfasen vond plaats in het vroeg-Pleniglaciaal (ca. 50.000 BP) toen vlechtende rivieren door permafrost nauwelijks konden insnijden maar wel grote hoeveelheden sediment afzetten dat door gebrek aan vegetatie massaal met het smeltwater meekwam en vandaag als fluvioperiglaciaal sediment staat gekarteerd. Dit sediment bestaat voornamelijk uit meegevoerd Paleogeen- en Neogeensubstraat (BORREMANS 2015: 217).

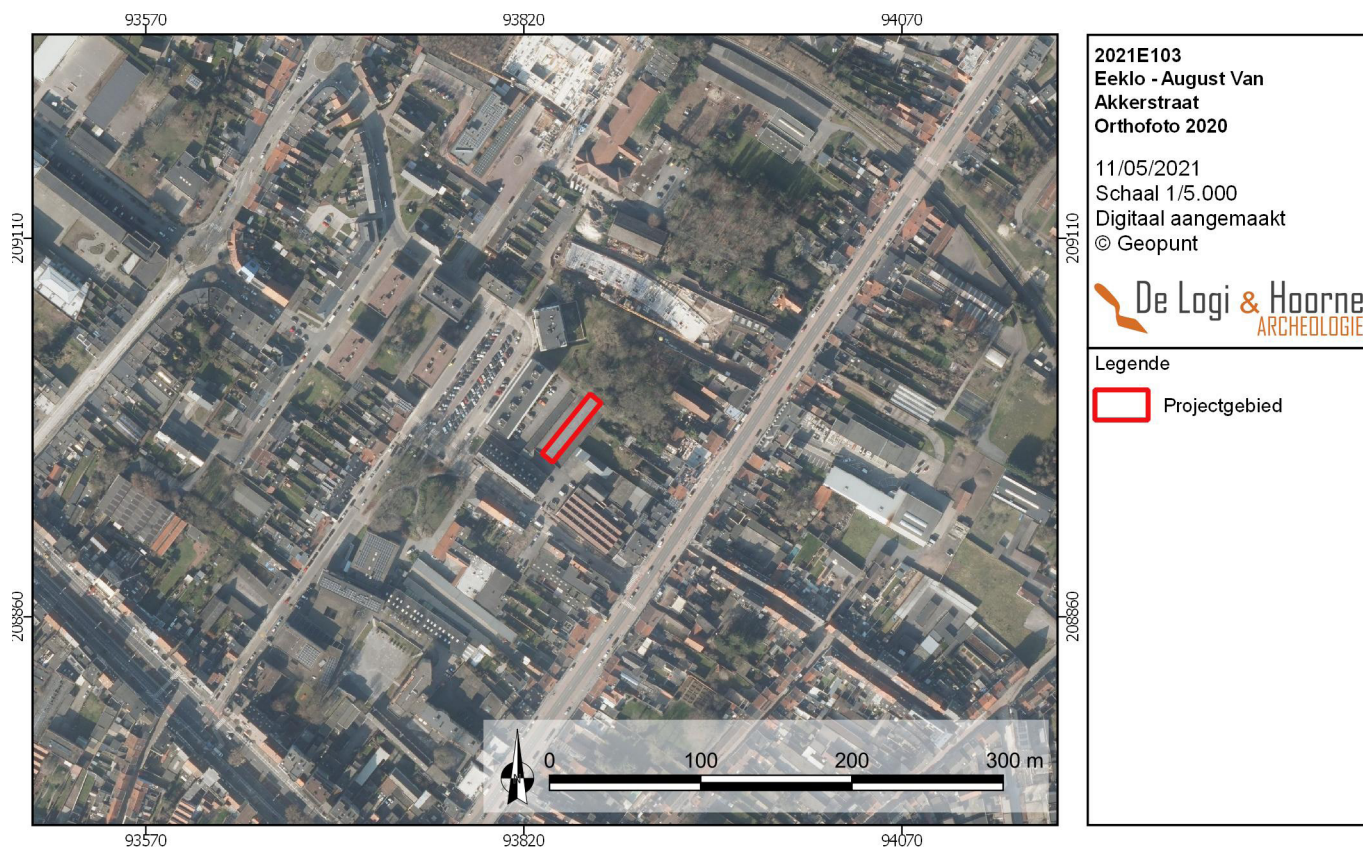
Het kerngebied van deze Vlaamse Vallei is gelegen ten noorden van Gent tussen Maldegem en Stekene en maakt deel uit van Zandig Vlaanderen. Hoewel de Pleistocene afzettingen licht afhellen richting Noordzee en Westerschelde verloopt de afvloeiing van het gebied vandaag via het oosten langs de Beneden-Schelde en de Zeeschelde over Antwerpen. In het noorden zakt het Pleistocene sediment zo laag dat het door recent marien materiaal wordt bedekt (DE MOOR *et al.* 1995: 4-5).

Het Vlaamse Valleilandschap vertoont in de omgeving van het projectgebied verschillen in microreliëf en hydrografisch patroon waardoor een verdere landschappelijke onderverdeling mogelijk is. Het projectgebied bevindt zich binnen het dekzandruggencomplex van Maldegem, een onderdeel van het grote oost-west strekkende dekzandruggencomplex Maldegem – Stekene. De doorsnede van deze ruggen is asymmetrisch. De zuidkant van deze dekzandrug is vrij uitgesproken en domineert, in de regio van het projectgebied, de depressiegordel van Waarschoot, die zich hier ten zuiden van de dekzandrug bevindt. De noordflank van de dekzandrug loopt geleidelijk af naar het Vlaklandschap van Eeklo (DE MOOR *et al.* 1995: 5-6).

Het dekzandrugcomplex ontstond door tardiglaciale lokale eolische activiteit. Hierbij is, in de zeer koude periode van het laat-Pleniglaciaal, zand van de fluvioperiglaciale opvulling van de Vlaamse Vallei vanuit het noorden met de wind meegevoerd en afgezet als een transversale rugzone (3) (DE MOOR *et al.* 1995: 5-6; BORREMANS 2015: 219). In het laat-glaciaal zijn hierop, eveneens onder tardiglaciale omstandigheden, lokaal eolische rivierduinen afgezet die in het Holoceen zijn herwerkt tot stuifzandduinen.

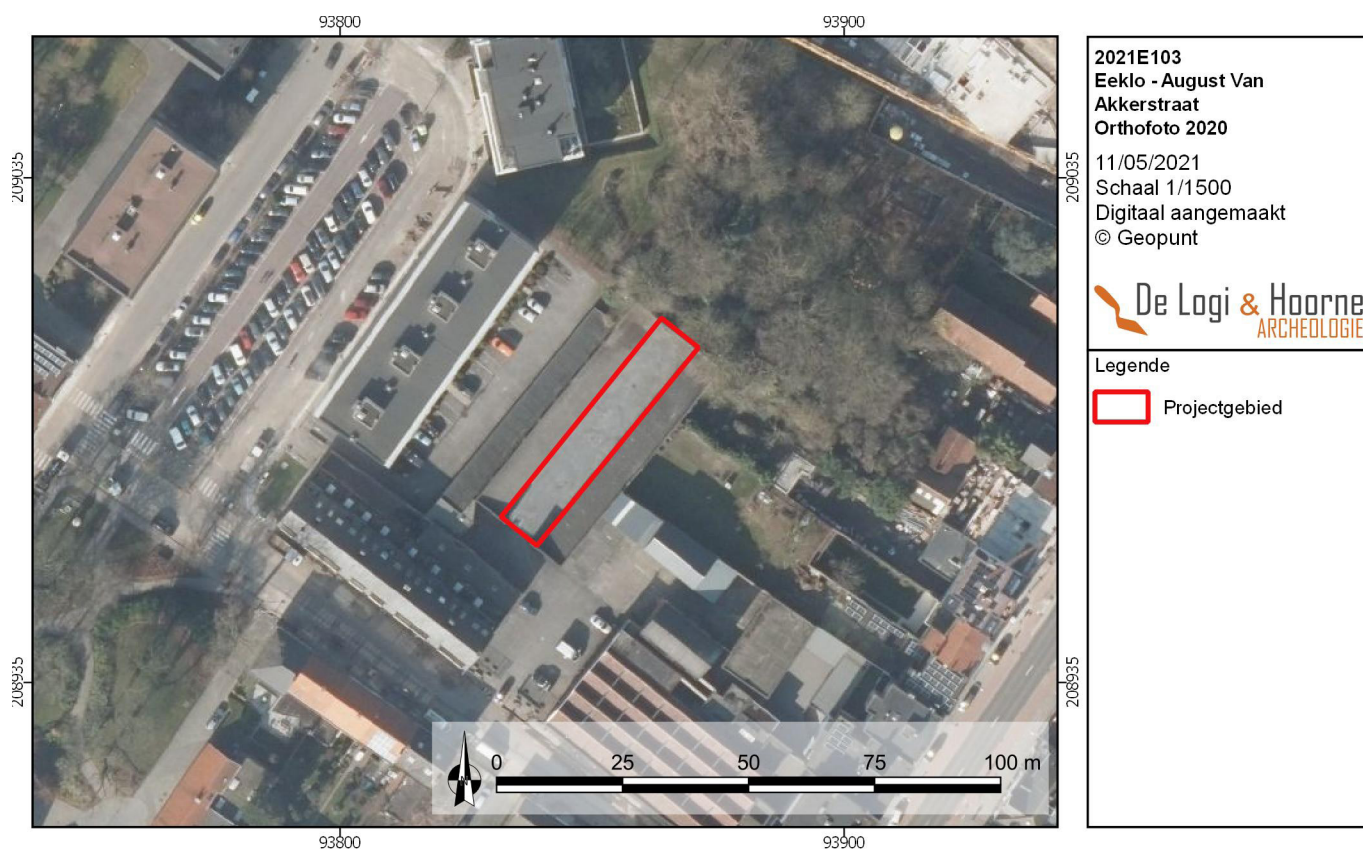
De top van de dekzandrug bestaat uit een microreliëf van ruggen en depressies. Tussen Adegem en Eeklo splitst de dekzandrug zich op in drie evenwijdige ruggen waartussen depressies ingesloten liggen (DE MOOR & HEYSE 1974).

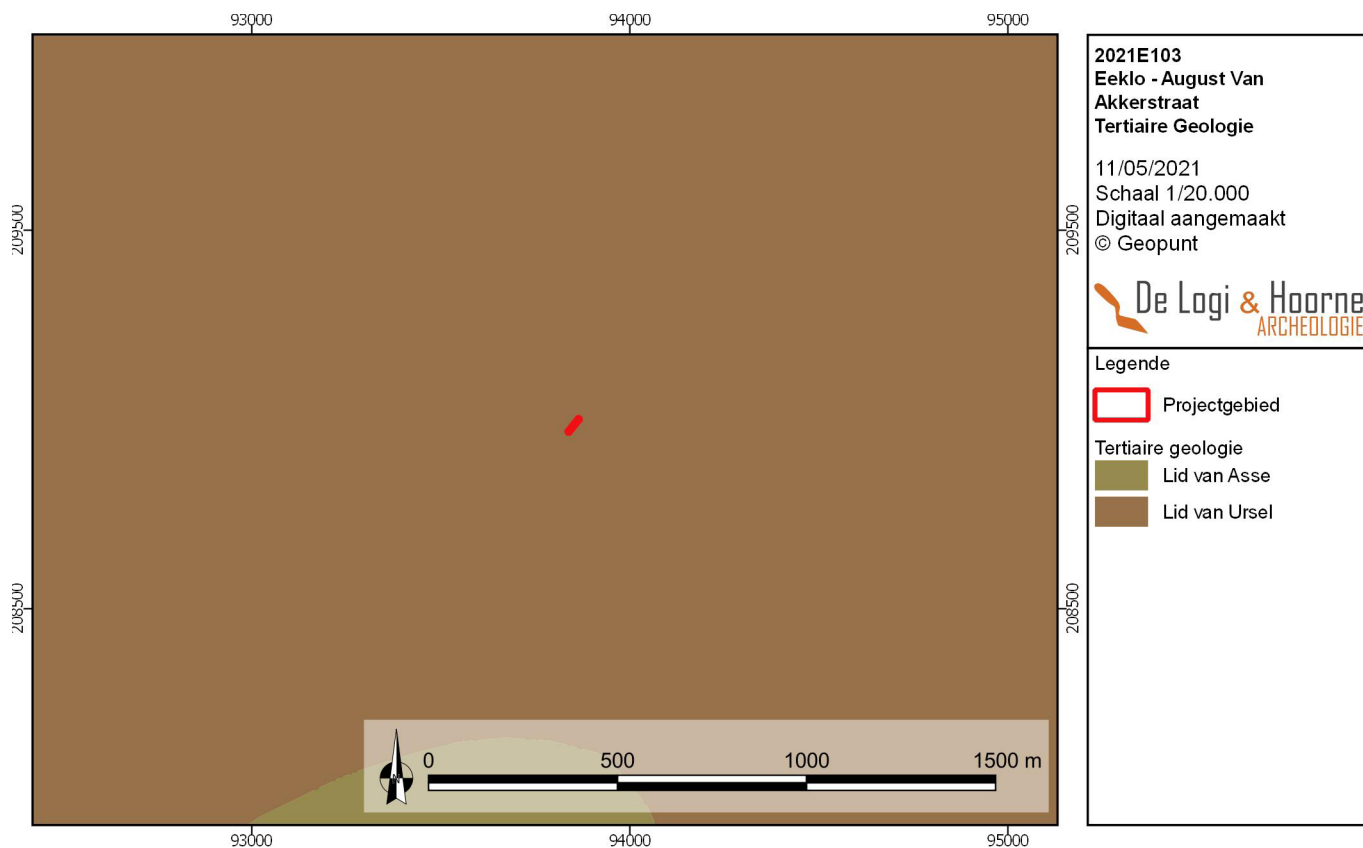
Ten zuiden van het dekzandruggencomplex ligt de depressiegordel van Waarschoot. Deze oost-west georiënteerde zone bestaat uit een serie onregelmatige langwerpige komvormige depressies die van elkaar gescheiden worden door lage ruggen. Ze zijn moerassig van aard en moeten kunstmatig ontwaterd worden. De hoogte van dit gebied ligt tussen de 6 en 7m TAW. Onder andere de Pokmoer, de Leikant en de depressie van Assebroek behoren tot deze depressiegordel (DE MOOR & VAN DE VELDE 1994: 6).

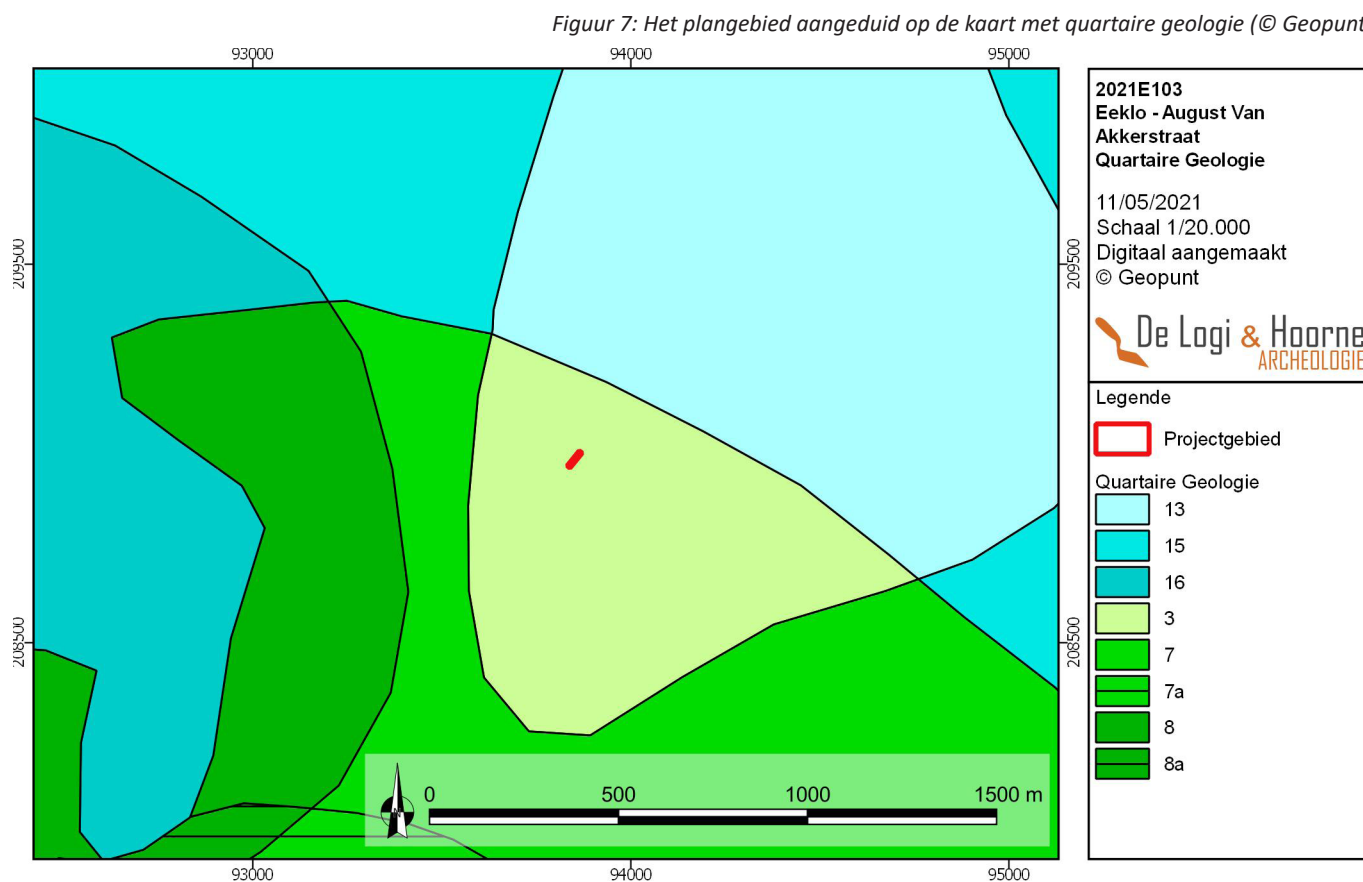
Figuur 4: Het plangebied aangeduid op luchtfoto van 2020 (© Geopunt)

Figuur 5: Het plangebied aangeduid op luchtfoto van 2020 (detail) (© Geopunt)

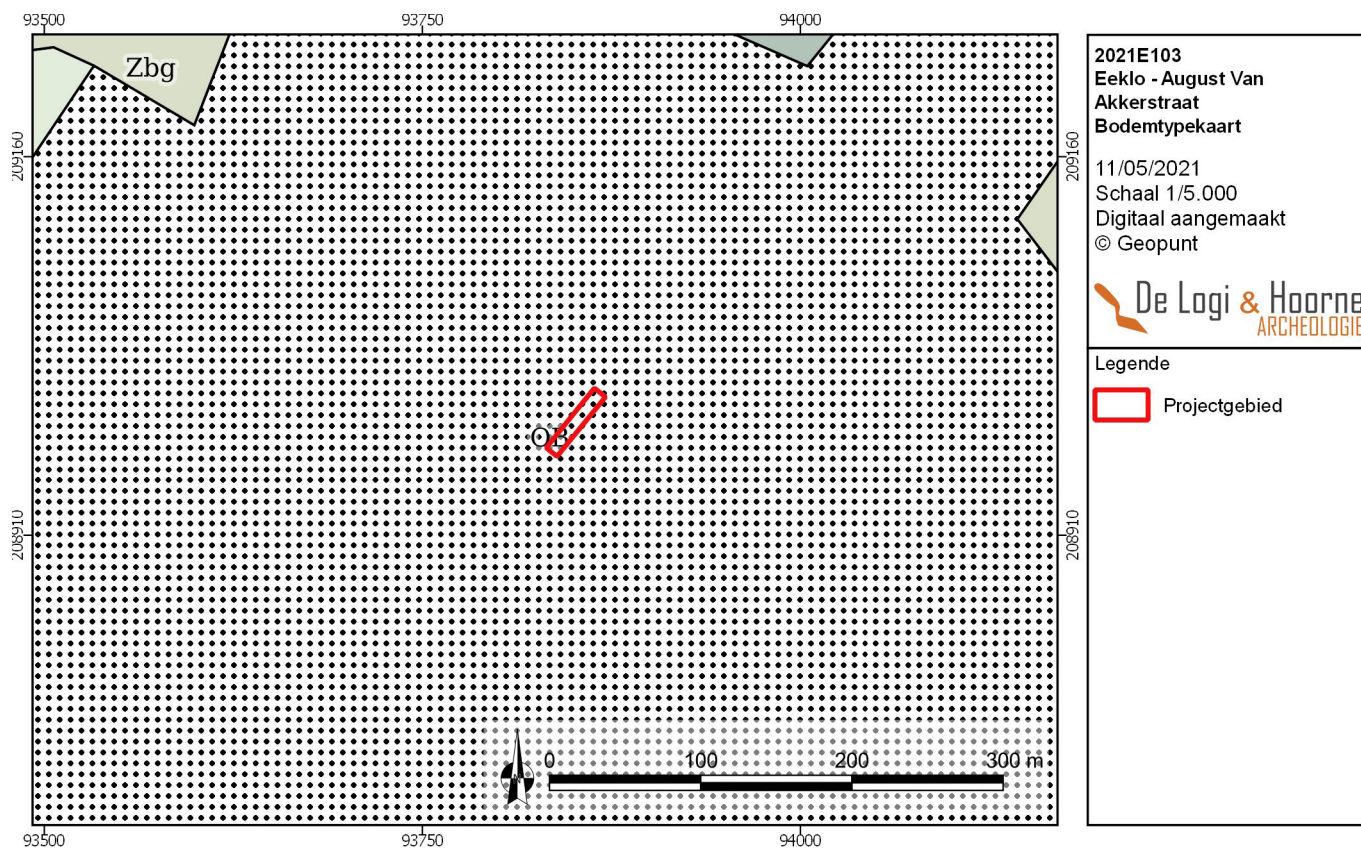

Figuur 6: Het plangebied aangeduid op de kaart met tertiaire geologie (© Geopunt)

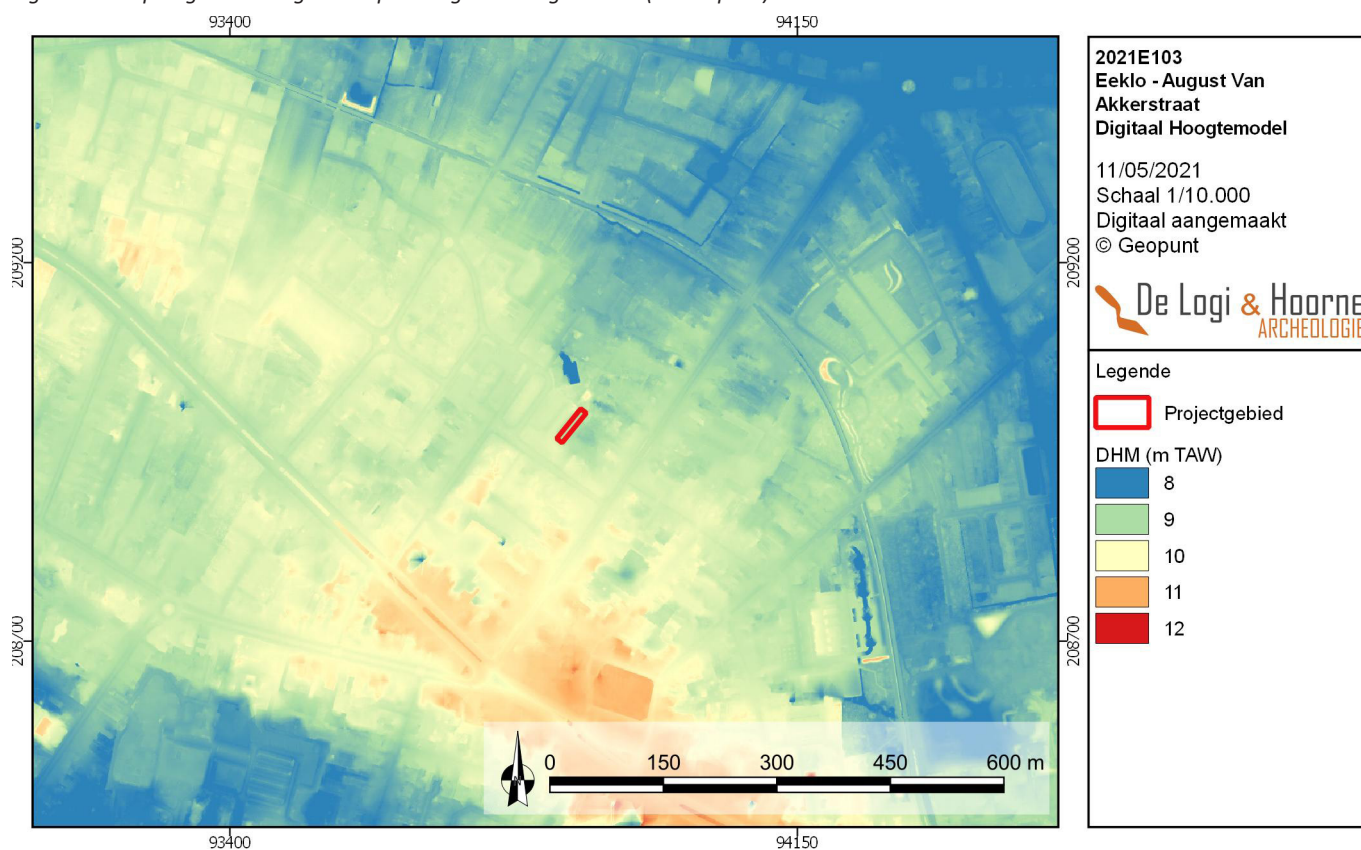

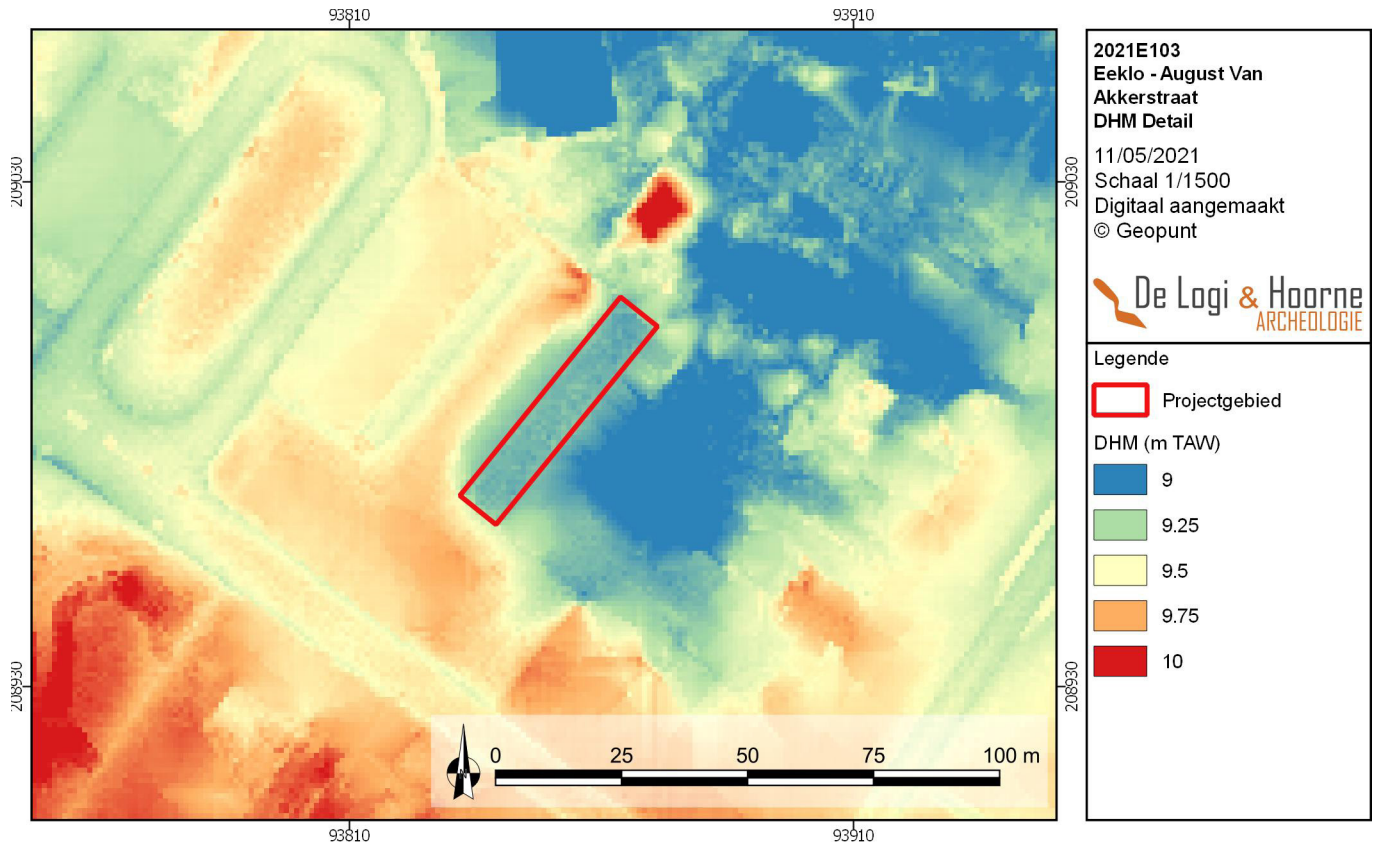
Figuur 7: Het plangebied aangeduid op de kaart met quaternaire geologie (© Geopunt)

Figuur 8: Het plangebied aangeduid op de bodemkaart (© Geopunt)

Figuur 9: Het plangebied aangeduid op het digitaal hoogtemodel (© Geopunt)

Figuur 10: Het plangebied aangeduid op het digitaal hoogtemodel (detail) (© Geopunt)

Ten noorden van het dekzandruggencomplex bevindt zich het Vlaklandschap van Eeklo. Dit gebied wordt genetisch gezien beschouwd als een tardiglaciale deflatiezone vanwaar een gedeelte van de zandaanvoer naar de zuidelijker gelegen dekzandrug gebeurd is (DE MOOR *et al.* 1995: 5). Het vlaklandschap is een vlakke en zandige oost-west zone die zich grosso modo uitstrekt tussen Zelzate in het oosten en Brugge in het westen. Het vlakke landschap wordt verstoord door lange lage microruggen met een oost-west oriëntatie. Die hebben een breedte tussen 100 en 500m en reiken tot maximaal 2m boven de rest van het landschap dat door de hoge grondwaterstand zeer moerassig kan zijn (HEYSE 1979; DE MOOR & VAN DE VELDE 1994).

Zowel in de depressiegordel van Waarschoot als in het Vlaklandschap van Eeklo verwijzen toponiemen naar de aanwezigheid van veen en de ontginning ervan (Pokmoer, Moerstraat, Moershoofdeweg,...). Ten noorden van Eeklo, in het vlaklandschap, wordt de aanwezigheid van veen en veenontginning betwist. De woeste gronden die er in de middeleeuwen voorkwamen zouden niet ontstaan zijn als restgronden na veenontginning maar door een intensieve ontbossing die plaatsgreep omdat de gronden er te arm waren voor permanent gebruik als akkerland. Er werd in deze zone immers geen restanten van veenontginning teruggevonden. De veengebieden bevinden zich noordelijker ter hoogte van Aardenburg in Zeeuws Vlaanderen (VERHOEVE & VERBRUGGEN 2006).

Ten zuiden van Eeklo, in de Pokmoer, is de situatie anders. Hier is vastgesteld dat de bodem wel sterk vergraven is en dat heel wat sediment van de oorspronkelijke laatglaciale plas is verdwenen. Naast het veen is ook gyttja, het bodemsediment van dit paleomeer, ontgonnen als kalkrijke grondverbeteraar voor de zure zandgrond (VERHOEVE & VERBRUGGEN 2006).

2.2.1.3. AARDKUNDE

Op de bodemkaart staat het projectgebied gekarteerd al bebouwde zone (OB). In de buurt liggen vooral droge zandbodems met een sterke ijzer en/of humus B-horizont (Zag en Zbg: podzolen en Zch: postpodzol), maar in het oosten van het projectgebied ook een matig natte zandbodem met verbrokkelde textuur B-horizont (Zdc).

2.2.1.4. TOPOGRAFIE

Het projectgebied is gelegen op de zandrug Maldegem-Stekene en bevindt zich tussen 9,15m TAW en 9,20m TAW (Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II). De hoogteverschillen binnen het projectgebied zijn voornamelijk van antropogene aard, het terrein is vrij vlak aangelegd.

2.2.1.5. BODEMGEBRUIK

Momenteel is het projectgebied in gebruik als oprit voor aan weerszijde gelegen garageboxen. Het terrein is verhard met een grindlaag, die op de oude fundering van een oude textielfabriek ligt, centraal zitten enkele putten voor een riolering. Achter de garageboxen zijn de muren van de oude fabriekshal bewaard. De August Van Ackerstraat bevindt zich ten zuiden van het projectgebied.

2.2.1.6. SYNTHESE

Het projectgebied is gesitueerd in de Vlaamse vallei en bevindt zich binnen het dekzandruggencomplex van Maldegem-Stekene. Dergelijke dekzandruggen worden gekenmerkt door een microreliëf van ruggen en depressies. Aan de rand van de zandrug ontstonden depressies of broeken, waar dikke veenlagen gevormd werden. De droge zandrug omgeven door een natter gebied, bood een uitstekende strategische ligging. Dit zou op een behoorlijk archeologisch potentieel kunnen wijzen.

2.2.2. Archeologische voorkennis en historische beschrijving

Behalve informatie over de ligging en de ondergrond zijn gegevens uit geschiedkundige literatuur en oude kaarten en de reeds gekende archeologische vaststellingen voor het plangebied en zijn nabije omgeving van groot belang voor het maken van een goede assessment.

2.2.2.1. HISTORISCH KADER

Over de oudste ontwikkeling van Eeklo en de exacte stichting van de kerk is weinig geweten. Pas in de 12de eeuw wordt Eeklo voor het eerst in de bronnen vermeld. De graaf van Vlaanderen bouwde de burcht van Raverschoot en aanvankelijk concentreerde de bewoning zich rond deze burcht, in het westelijk deel van het huidige grondgebied. Deze grafelijke burcht, werd volgens Galbertus van Brugge in 1127, na de moord op Karel De Goede, afgebrand waardoor de bewoningskern zich naar het oosten en het huidige stadscentrum verplaatste. Het was deze oostelijke nederzetting die in 1240 de stadsrechten van gravin Johanna Van Constantinopel ontving. Deze stadskeure gaf

Figuur 11: Het projectgebied met de aan weerszijde gelegen garageboxen

Eeklo het recht op een eigen rechtspraak en het eerste /stedehuis werd kort nadien opgericht op de plaats van het huidige stadhuis dat dateert uit de tweede helft van de 17de eeuw (DE VOS 1971: 6-88; RYSERHOVE 1971: 310-395; TONDAT 1992: 3-17; VAN DE BOUCHAUTE 1982).

Al in de 11de eeuw en wellicht zelfs vroeger, kwam er op de heerweg druk verkeer tot stand. Door de centrale ligging tussen Brugge en Gent, kon de stad zich dankzij de goede handelscontacten ontplooiën binnen de lakennijverheid (DE POTTER & BROECKAERT 1973). Ook de Gentse abdijen van Sint-Pieter en Sint-Baafs speelden bij de economische ontwikkeling van de stad een belangrijke rol. Net ten noordwesten van de stadskern werden verschillende pachthoeven opgericht. Het Sint-Jansgoed en het Goed ter Moere, ten noordwesten van de stadskern zijn hiervan enkele getuigen (LAMPART 1967-1973; RYSERHOVE 1971).

Voor de aanvang van de 13de eeuw speelde Eeklo geen belangrijke economische of politieke rol. Het waren voornamelijk Aardenburg en Maldegem die een belangrijkere positie innamen. In de bewuste keure van 1240 wordt de stad /*Novum Eclo* genoemd. Deze naamgeving moet gezien worden in het licht van de snelle 13de-eeuwse ontwikkelingen die gekenmerkt werden door de grootschalige ontginning van bos, veeteelt en in beperkte mate landbouw. In de 12de eeuw kwam er vanuit het latere Eeklo wel een verkeersstroom in noordelijke richting op gang, toen de graaf van Vlaanderen de moeren in het noorden van het graafschap op grote schaal liet ontvenen. Vanaf de 13de eeuw gebeurde deze turfontginning op grote schaal. Dergelijke drukte moet de mensen ontegensprekelijk aangezet hebben zich aan de Antwerpse Heerweg te vestigen en dan met name op een plek dichtbij de weg naar het rijke noordelijke turfgebied. Op de droge zandgrond was het immers goed wonen (DE VOS *et al.* 1971: 9).

In het midden van de 13de eeuw stond Eeklo gekend als de *parrochia Sancti Vincentii* of *Eclo Sanctae Crucis*. Het is rond diezelfde periode dat de stedelijke structuur van Eeklo voltooid werd. De stadskern werd gevormd door de Markt, oorspronkelijk bestaande uit het kerkplein met kerk en schepenhuis en gevat binnen het stratennet tussen de Zuidmoerstraat in het zuiden, de Cocquytstraat in het westen en de Patersstraat in het oosten. Later breidde Eeklo zich in het westen uit tot aan de Zandvleuge en de Brugse straat, in het noorden tot het einde van de Boelare, de Kerkstraat, de Krommewaalstraat en in het oosten tot aan de Hospitaalstraat. Vooral ten noorden van de stadskern was het grondgebied zeer uitgestrekt.

Door de gunstige ligging langs de handelsweg Brugge-Antwerpen, en de verbinding met Gent via het rond 1450 gegraven Leiken, kon Eeklo zich als handelsstadje ontwikkelen. De lakennijverheid was een belangrijke bron van inkomsten aangezien Eeklo binnen het graafschap Vlaanderen deel uitmaakte van het Brugse Vrije. De grauwezusters van Sint-Omer stichtten rond 1450 het Onze-Lieve-Vrouweklooster Ten Doorn, waarvan de ommuring staat afgebeeld op de kaart van het Brugse Vrije door Pieter Pourbus uit 1562 (zie *infra*) (DE POTTER & BROECKAERT 1973; LAMPART 1967-1973; RYSERHOVE 1971: 310-395; DE SCHRIJVER 1993; TONDAT 1993: 174-179; PILLE 2003: 57-68; VAN HOECKE 1995-1998). Tijdens de godsdienstoorlog, in 1678, werd het klooster echter vernield door de calvinisten. Eeklo, dat een broeinest van protestanten was, situeerde zich in de frontlinie van het conflict met als gevolg dat vele gebouwen in het historische centrum vernield werden. Tussen 1664 en 1685 stichtten de minderbroeders uit Brugge een nieuw klooster op de gronden van het vernielde klooster.

Hoewel de naam Eeklo als aanduiding van de stad nog maar 750 jaar oud is, heeft het woord een Oudnederlandse vorm, wat betekent dat het toponiem tot de vroege middeleeuwen (7de eeuw) opklimt. De naam van de stad Eeklo is samengesteld uit eke-lo. Eke verwijst naar eik, terwijl het tweede deel afkomstig is van het Germaanse woord lauha, wat bos of open plek in het bos betekent. Een lo wordt gekenmerkt door een bosje met verspreide begroeiing van struiken waartussen het vee kon grazen. Het woord bos moet in die periode dan ook eerder gezien worden als een laag, wild struikgewas met bomen (DE VOS 1994: 13). Hierdoor kan Eeklo geïnterpreteerd worden als 'een eikenbos op hoge zandgrond' (DEBRABANDERE *et al.* 2010: 72).

De Ferrariskaart uit 1777 toont aan dat het noordelijke deel van Eeklo op het einde van de 18de eeuw hoofdzakelijk uit landbouwgronden en bosrijke percelen bestond. Het projectgebied bevindt zich in het noorden net buiten de toenmalige stadskern van Eeklo.

Aan de zuidelijke kant grenst net buiten het projectgebied een bakstenen gebouw dat zich aan de straatkant bevindt van wat nu de August Van Ackerstraat is. De overige oppervlakte is in gebruik als akker, moestuin of erfplein.

De Atlas der Buurtwegen uit 1840, de Poppkaart uit 1842-1879 en de topografische kaart van Vandermaelen uit 1846-1854 bieden dezelfde informatie. Op deze kaarten is te zien dat het projectgebied nog steeds tegen een gebouw grenst en zelf gebruikt wordt als akker en/of moestuin.

Tot het midden van de 19de eeuw kon waarschijnlijk nog sprake zijn van een behoorlijk bewaarde bodem. De latere bouw van een textielfabriek zal hier wellicht een negatieve impact op gehad hebben.

Het projectgebied werd doorheen de jaren op enkele luchtfoto's en orthofoto's vastgelegd. De oudste beschikbare orthofoto is een opname uit de zomer van 1971 waarbij op de plaats van het projectgebied de fabriekshallen van een textielfabriek nog zichtbaar zijn. Op de eerstvolgende orthofoto uit 1990 zijn de garageboxen reeds zichtbaar die vandaag nog steeds bestaan.

2.2.2.2. ARCHEOLOGISCHE VOORKENNIS

Binnen de grenzen van het projectgebied zelf werden tot op heden geen archeologische vaststellingen gedaan. In de nabije omgeving werden in het verleden wel enkele archeologische sites aangetroffen en onderzocht. Het betreft echter weinig archeologische onderzoeken in de vorm van proefsleuven of opgravingen.

De dichtstbijzijnde gekende archeologische site voor het projectgebied ligt op ongeveer 400m in zuidelijke richting. Bij de aanleg van de huidige Sint-Vincentiuskerk werden funderingen aangetroffen van een oudere kerk. Op basis van de stijl en het bouwmateriaal kon deze driebeukige structuur gedateerd worden voor het jaar 1300 (vroeg gotiek). Daarnaast zijn onder het portaal oudere muurresten herkend die mogelijk uit de Romaanse periode dateren. Het huidige kerkplein was oorspronkelijk een kerkhof dat rond het jaar 1300 omgeven was door een kerkhofmuur. De oudst gekende verwijzing naar de middeleeuwse parochie dateert uit het jaar 1331 en rond 1400 wordt in de literatuur gewag gemaakt over de verwoesting van de houten kerktoren. In de 15de en 16de eeuw is de kerk bijgevolg meermaals verbouwd. De huidige Sint-Vincentiuskerk is pas voltooid rond 1883 (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 40021; TONDAT 1992: 3-17). Een volgend religieus gebouw behoort tot het huidige klooster- en scholencomplex van O-L-V Ten Doorn. De kapel bevindt zich op ongeveer 1km in zuidelijke richting van het projectgebied en gaat terug tot het midden van de 15de eeuw. In de 15de eeuw werd op deze gronden al een stenen kapel opgericht, mogelijk zelfs vroeger. Het klooster en de kapel werden in 1578 vernield, maar de heropbouw startte al vanaf 1600. De huidige kapel dateert uit 1713 maar kende wel verschillende verbouwingen in de 20ste eeuw (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 30432; RYSERHOVE 1971: 310-395).

Het stadhuis van Eeklo, net ten zuiden gelegen van de Sint-Vincentiuskerk, dateert uit de 13de eeuw. De huidige staat van het stadhuis werd rond 1650 voltooid, waarna het stadhuis in 1932 nog een grote restauratie kende (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 30430; RYSERHOVE 1971: 310-395). Binnen de categorie openbare gebouwen valt ook een voormalig passantenhuis of hospitaal in de Raverschootstraat in Eeklo dat zich op 1,4km in westelijke richting van het projectgebied bevindt. De oorsprong van het gebouw zou in de 13de eeuw te dateren zijn en kent een bestaan tot het einde van de 18de eeuw (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 31511; DE SMET 1980: 278-331).

Een groot deel van de archeologische sites rondom het projectgebied bestaat uit de vermelding van molens die tussen de late middeleeuwen en nieuwe tijd te dateren vallen. Aan de zuidkant van de Molenstraat, tegenover de toen nog niet bestaande Eikelstraat, 400m ten zuidwesten van het projectgebied, wordt in schriftelijke bronnen gesproken over een molenwal met bijhorend huis, gekend als 'Den Papegaai', uit de 16de eeuw (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 31526; PILLE 2001: 2-11). Ter hoogte van de kruising van de Vrombautstraat met de Rabautstraat, op 600m ten noordoosten van het projectgebied is op de Ferrariskaart nog een houten windmolen waar te nemen. Wanneer de molen is opgericht is niet duidelijk maar hij bleef zeker tot het einde van de 18de eeuw in gebruik (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS,

2021E103
Eeklo - August Van
Akkerstraat
Ferriskaart 1777

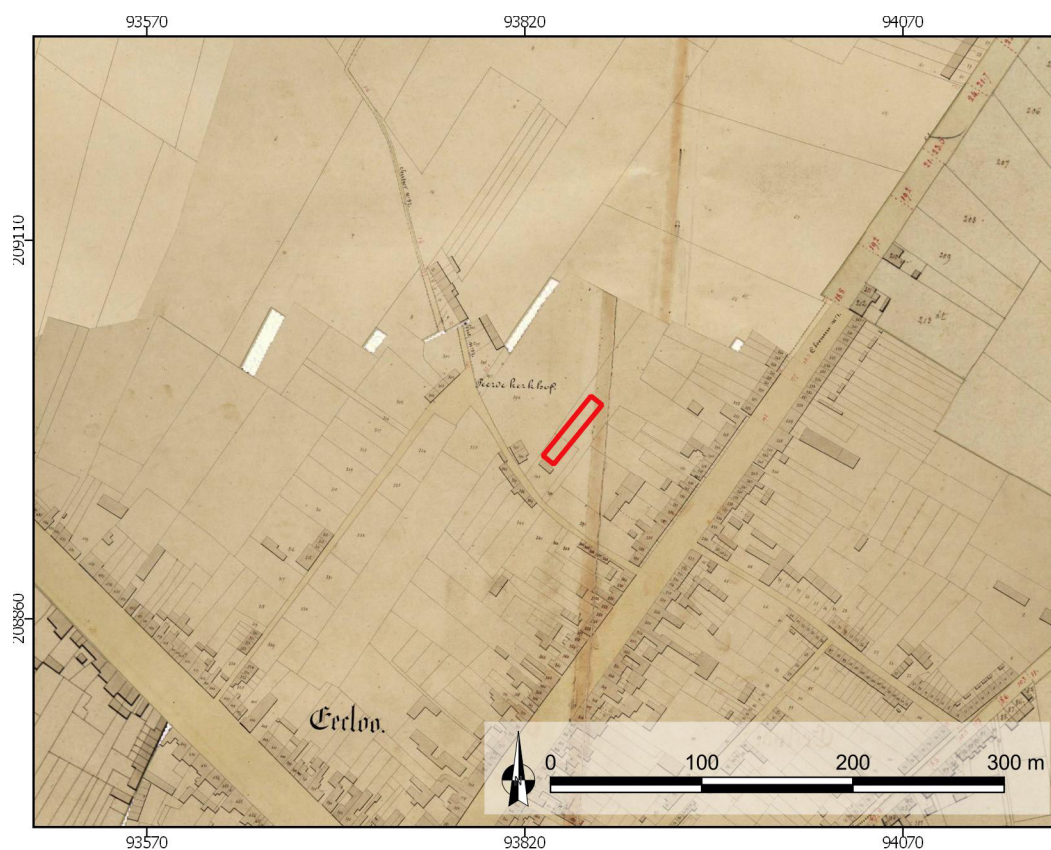
11/05/2021
 Schaal 1/5.000
 Digitaal aangemaakt
 © Geopunt

De Logi & Hoorne
 ARCHEOLOGIE

Legende

Projectgebied

Figuur 12: Het plangebied aangeduid op de Ferriskaart (1777) (© Geopunt)

2021E103
Eeklo - August Van
Akkerstraat
Atlas der Buurtwegen 1840

11/05/2021
 Schaal 1/5.000
 Digitaal aangemaakt
 © Geopunt

De Logi & Hoorne
 ARCHEOLOGIE

Legende

Projectgebied

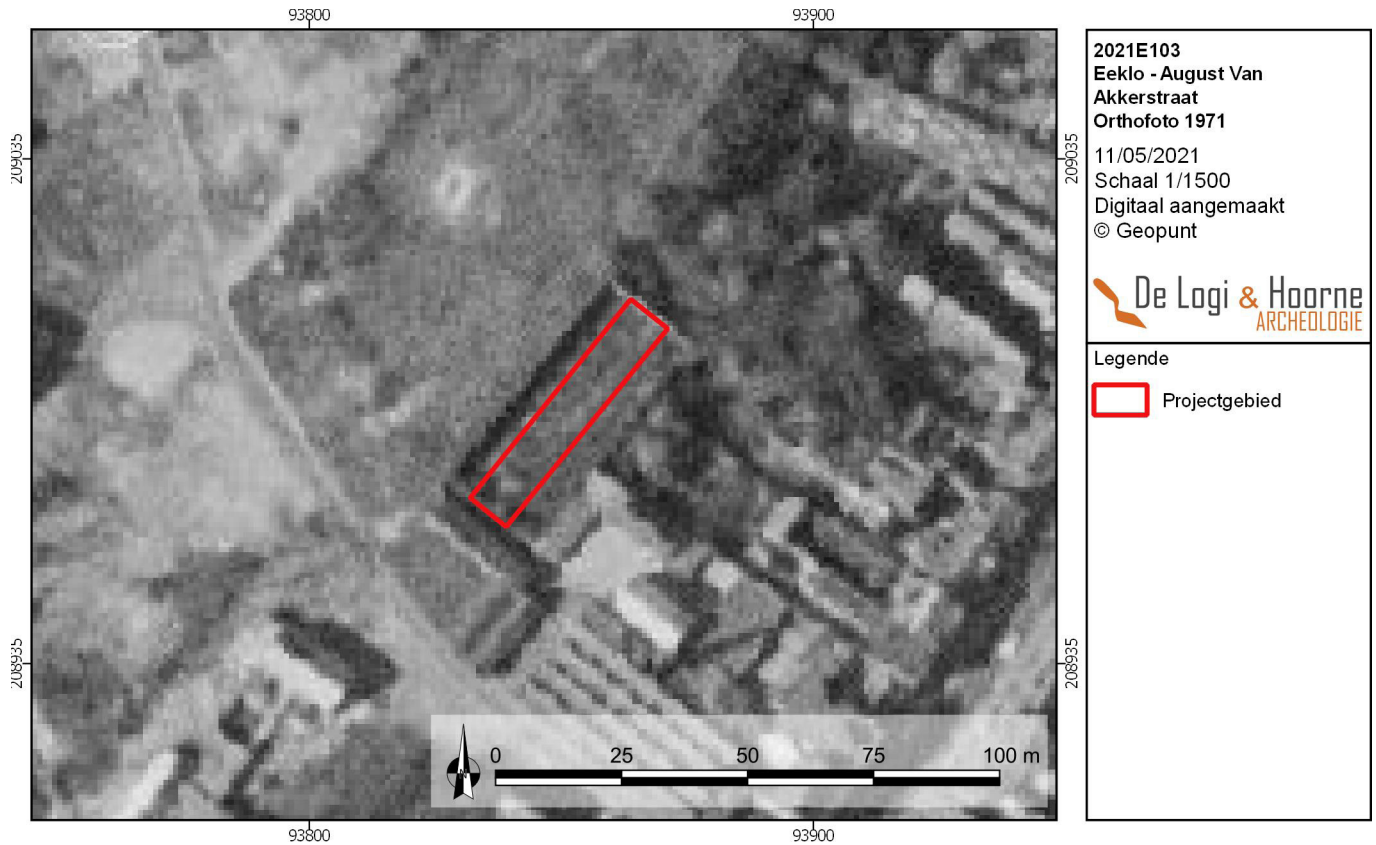
Figuur 13: Het plangebied aangeduid op de Atlas der Buurtwegen (1840) (© Geopunt)

Figuur 14: Het plangebied aangeduid op de Popp-kaart (1842-1879) (© Geopunt)

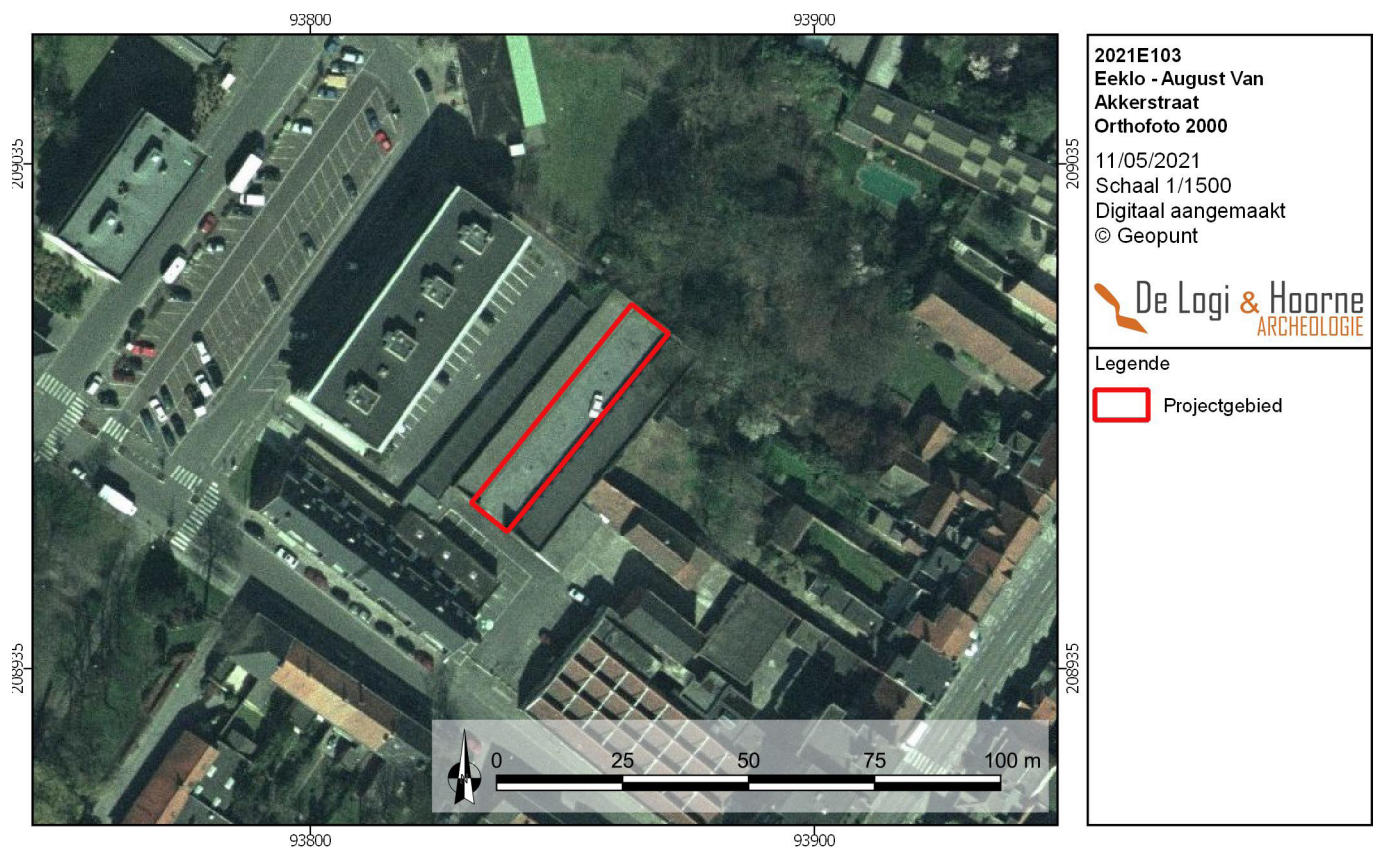
Figuur 15: Het plangebied aangeduid op de topografische kaart Vandermaelen (1846-1854) (© Geopunt)

Figuur 16: Het plangebied aangeduid op een luchtfoto van 1971 (© Geopunt)

Figuur 17: Het plangebied aangeduid op een luchtfoto van 2000 (© Geopunt)

inventarisnummer 39426). Gelegen op de zuidelijke hoek van de Raverschootstraat en de toen nog niet bestaande Tieltsessteenweg, 600m ten zuidwesten van het projectgebied, stond de Oliewindmolen gekend. De oudste vermelding van deze structuur dateert uit 1636, maar mogelijk was deze nog ouder (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 31527; PILLE 2001: 2-11). De 'Stampcot de Keyserinne' molen, op 840m in noordwestelijke richting van het projectgebied, dateerde al uit de 15de eeuw, mogelijk zelfs vroeger, maar werd ook in de 16de eeuw volledig verwoest (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 31551; PILLE 2001: 2-11). Bij het kruispunt van de Molenstraat met de H. Grafstraat, ongeveer 800m ten noordwesten van het projectgebied, stonden verschillende molens. Enkele van deze molens zijn bij naam gekend zoals de Westmolen en 'Stampcot de Keyserinne'. De Westmolen of Hoge molen was zeker in de 16de eeuw in gebruik maar werd verwoest gedurende de godsdienstoorlogen. In het begin van de 17de eeuw is deze wel terug opgebouwd (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 31552; PILLE 2001: 2-11).

Op de kruising van de Lekestraat en de Schaperijstraat in Eeklo, op 1,2km in zuidoostelijke richting van het projectgebied, kan een molen uit de 16de eeuw aangeduid worden (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 31553; PILLE 2001: 2-11).

Rondom het projectgebied komen ook meerdere sites met walgracht voor. Aan de Sint-Jansdreef 24 in Eeklo, op 1,3km van het projectgebied, bevindt zich een site met walgracht, het Sint-Jansgoed of Goed ten Moere. Oorspronkelijk stond hier een omgrachte hoeve, in handen van de broeders van het Sint-Janshospitaal in Brugge, die in het begin van de 16de eeuw in twee bedrijven is gesplitst (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 39428). In dezelfde straat is nog een hoeve aanwezig waarvan de oorsprong waarschijnlijk in de 13de eeuw kan worden geplaatst. Vermoedelijk is deze hoeve opgericht door de broeders van het Sint-Janshospitaal en vormt deze hoeve de uitvalsbasis voor de verdere uitbouw van andere hoeves in de directe omgeving (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 30435; RYSERHOVE 1971: 310-395). Aan de Peperstraat 99 in Eeklo, op 1,4km in noordoostelijke richting van het projectgebied, stond een voormalige hoeve dat vermoedelijk in de 13de eeuw werd opgericht (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 30436; RYSERHOVE 1971: 310-395). Op 1,5km in noordoostelijke richting van het projectgebied stond aan de Vrombautstraat in Eeklo een site met walgracht die op de Ferrariskaart zichtbaar is. Het is niet duidelijk in welke periode de oorsprong van deze site te dateren valt (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 39427). Tot slot bevindt zich Langs Bus 1 in Eeklo, op 1,6km in noordoostelijke richting van het projectgebied, de Huysmans Hoeve. Deze hoeve, oorspronkelijk een site met walgracht, werd in 1253 gesticht en kende doorheen de geschiedenis verschillende herstellingsfasen (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 32066; TONDAT 1993: 11-13).

Binnen een straal van 2km rondom het projectgebied zijn ook enkele losse vondsten gedaan. Ter hoogte van de Raverschootstraat 6, 600m ten zuidwesten van het projectgebied, is de oudste archeologische vondst binnen de stadskern gedaan. Op dit perceel is namelijk een gepolijste bijl uit het neolithicum aangetroffen (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 31600; TONDAT 1974: 5).

In de Hospitaalstraat in Eeklo, op 1,1km in zuidoostelijke richting van het projectgebied zijn nog enkele losse vondsten ingezameld. De vondsten bestaan uit een aantal Romeinse munten en een "groenachtige fles met stoppels" die waarschijnlijk ook in de Romeinse periode te dateren valt (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 32067; TONDAT 1974: 35). Aan de Raverschootstraat in Eeklo zijn op 1,4km ten westen van het projectgebied verschillende losse vondsten ingezameld waaronder een Schotse penny uit 1480, een zegelstempel uit de 16de-17de eeuw en enkele munten van Philips II (1557-1567) (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 162012).

In de directe omgeving van het projectgebied hebben vooralsnog maar weinig archeologische onderzoeken plaatsgevonden. Het betreft een proefsleuvenonderzoek ter hoogte van de Zuidmoerstraat, een proefsleuvenonderzoek aan de Molenstraat en een proefsleuvenonderzoek aan de Boelare. Het eerstgenoemde onderzoek, gelegen op 1,4km in zuidoostelijke richting van het projectgebied, leverde weinig relevante archeologische informatie op. Tijdens het veldwerk

werden wel enkele steentijdvondsten ingezameld (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 165001 & 162333; CORNELIS & VAN REMOORTER 2013). Het onderzoek aan de Molenstraat, op 650m in westelijke richting van het plangebied, bracht enkel sporen van zandwinning uit de 20ste eeuw aan het licht (CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS, inventarisnummer 211762; VANOVERBEKE & KREKELBERGH 2015). Het onderzoek aan de Boelare vond plaats zo'n 70m ten noorden van het huidige projectgebied maar leverde ook geen relevante archeologische informatie op (DE KREYGER *et al.* 2020).

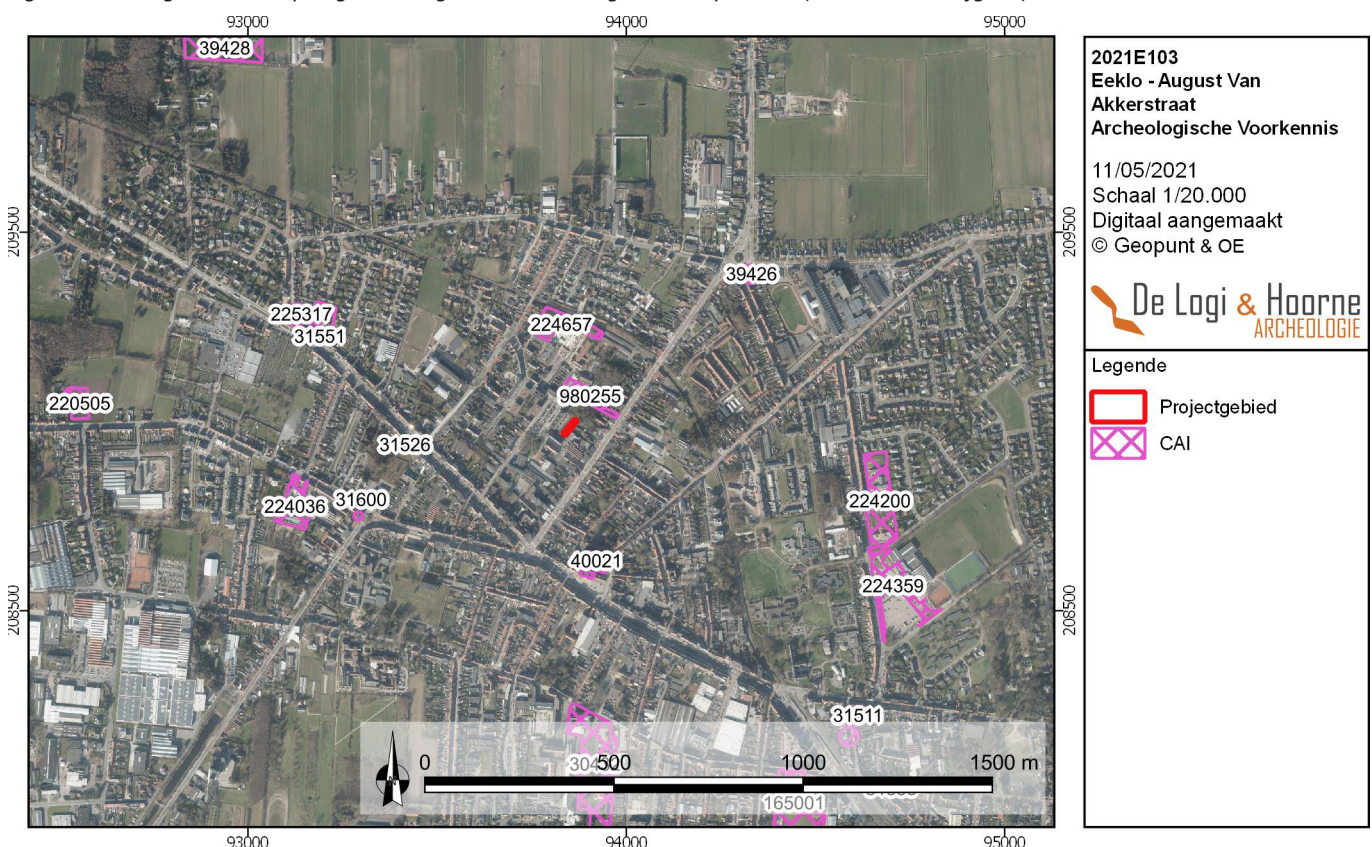
2.2.3. Datering en interpretatie van het onderzochte gebied

Bodemkundig gezien ligt het projectgebied binnen het Vlaamse Valleilandschap, op de overgang tussen het Vlaklandschap van Eeklo en het Ruglandschap van Maldegem, ten noordwesten van de historische kern van de stad Eeklo. De vroegste archeologische indicaties in de omgeving dateren uit de steentijd maar omvatten enkel vondsten die niet aan een site gelinkt kunnen worden. De vroegste periode die op basis van een opgraving in de ruime omgeving werd vastgesteld zijn de metaaltijden, met een duidelijke indicatie voor de bronstijd en de ijzertijd. Ook de Romeinse periode kon op 7 verschillende plaatsen aan de hand van een opgraving worden waargenomen. Voor de middeleeuwen zijn de archeologische attestaties veel minder. De omgeving rondom het plangebied is tot aan het einde van de 20ste eeuw nog een duidelijk akkerlandschap met de aanwezigheid van bosrijke percelen. Nadien is er een duidelijke ontwikkeling van het woon- en industriegebied op te merken. Op basis van deze gegevens lijkt de aanwezigheid van een site met een complexe verticale stratigrafie eerder onwaarschijnlijk.

2.2.4. Verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed

Tot op heden werd binnen het plangebied nog geen melding gemaakt van enige archeologische vondst. Het gebied lijkt ten minste vanaf het midden van de 18de eeuw gebruikt voor landbouwdoeleinden tot het ontwikkeld werd voor de bouw van een textielfabriek. Op basis van het bureauonderzoek kan de potentiële aanwezigheid van restanten uit het verre verleden echter niet met zekerheid uitgesloten worden, maar de impact van de geplande werken is niet dieper dan de reeds verstoorte zone door de

Figuur 18: Weergave van het plangebied en gekende archeologische vindplaatsen (@ Onroerend Erfgoed)

textielfabriek. Enkel de aanleg van drie infiltratieputten brengt een diepere verstoring met zich mee, maar met een totale oppervlakte van 19,44m² brengt dit ook maar een beperkte potentiële kenniswinst met zich mee.

Het archeologisch potentieel voor het plangebied is eerder matig tot laag. Rondom het plangebied komen bijna uitsluitend attestaties voor die hoofdzakelijk aan de hand van veldprospectie of historisch onderzoek tot stand zijn gekomen, waardoor voornamelijk sprake is van een potentieel voor de late middeleeuwen tot en met de nieuwe tijd. Op basis van historisch kaartmateriaal blijkt dat het plangebied vanaf het einde van de tweede helft van de 18de eeuw grenst aan een beperkte vorm van bewoning. De kans is echter zeer klein dat het gebouw teruggaat op een oudere voorganger. Gedurende de 20ste eeuw worden wel grote delen van het projectgebied ingenomen door bebouwing, waarvan het onduidelijk is in welke mate deze het bodemarchief heeft verstoord. De aanwezigheid van de funderingen van een textielfabriek, doet echter vermoeden dat het bodemarchief hier plaatselijk zwaar verstoord kan zijn.

2.2.5. Synthese

Op basis van het bureauonderzoek kunnen de onderzoeksvragen als volgt beantwoord worden:

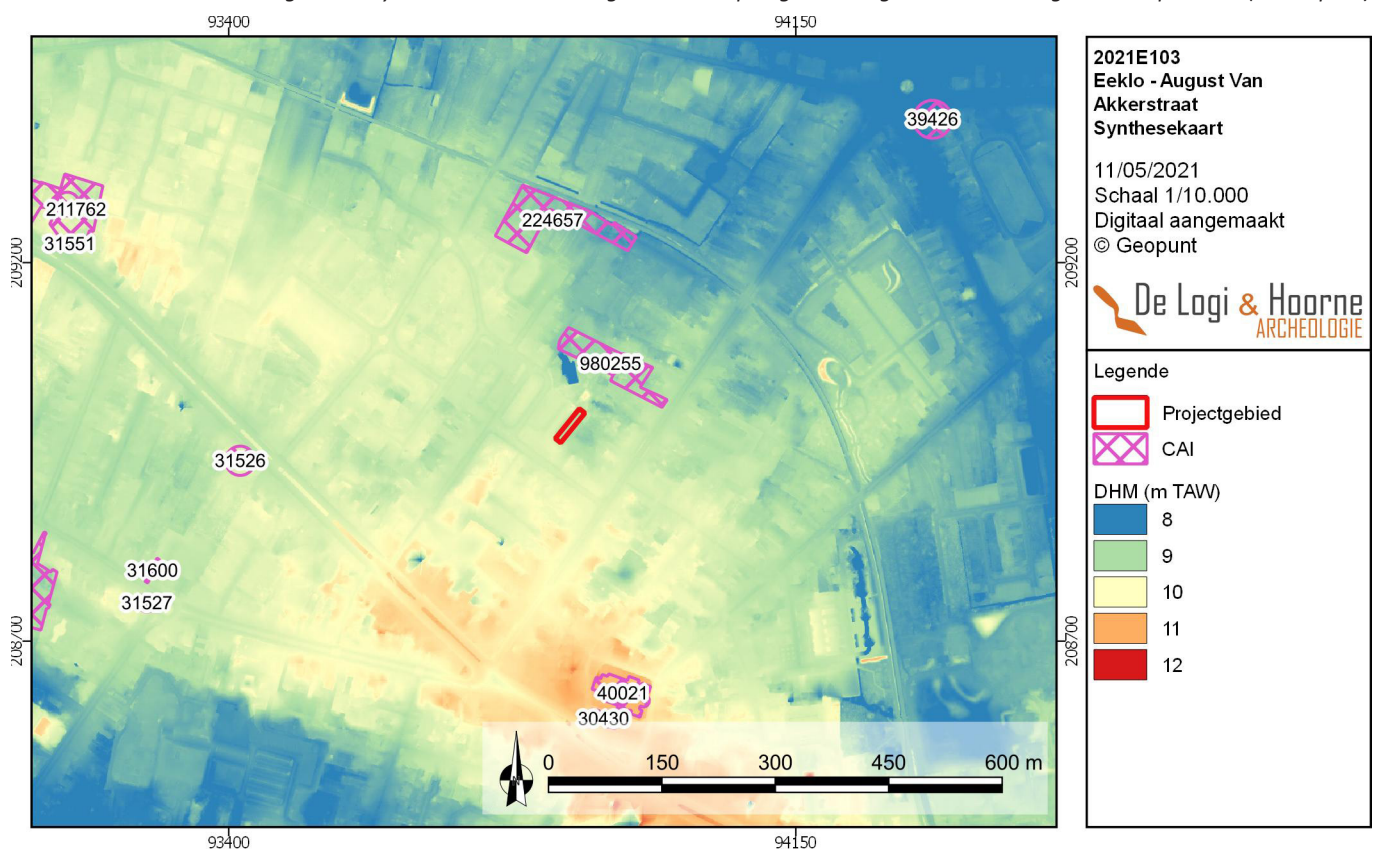
- *Wat is de landschappelijke ligging van het plangebied en welke invloed heeft dit op het archeologisch potentieel van het terrein?*

Het projectgebied is gesitueerd in de Vlaamse vallei en bevindt zich binnen het dekzandruggencomplex van Maldegem-Stekene. Dergelijke dekzandruggen worden gekenmerkt door een microreliëf van ruggen en depressies. Aan de rand van de zandrug ontstonden depressies of broeken, waar dikke veenlagen gevormd werden. De droge zandrug omgeven door een natter gebied, bood een uitstekende strategische ligging.

- *Welke evolutie kende het landgebruik en welke invloed heeft dit gebruik op de bewaring van het potentieel aanwezige archeologisch erfgoed?*

Gebruikmakend van de historisch kaarten en oude luchtfoto's kon worden waargenomen dat het landgebruik van dit gebied is geëvolueerd van akker en landbouwgrond tot de recente bebouwing bestaande uit een textielfabriek en later garageboxen. Deze fabriek is nog zichtbaar

Figuur 19: Synthesekaart met weergave van het plangebied en gekende archeologische vindplaatsen (@ Geopunt)

op de orthofoto van 1971. Sinds de bouw van de garageboxen is er altijd dezelfde vorm van bebouwing aanwezig geweest op het terrein. Wat de precieze impact van deze bebouwing op het bodemarchief is en in welke graad het mogelijke archeologische erfgoed verstoord werd, is voorlopig nog onduidelijk en moeilijk in te schatten. Het is echter wel aanneembaar dat de funderingen van de textielfabriek de bodem plaatselijk aanzienlijk verstoord hebben.

- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van één of meerdere archeologische sites? Wat is de aard, datering en bewaring?

Op basis van dit bureauonderzoek zijn er geen concrete aanwijzingen voor de aan- of afwezigheid van een of meer archeologische sites.

- Wat is het archeologisch potentieel van het projectgebied?

Op basis van de archeologische voorkennis, de geologische en bodemkundige gegevens en het gebruik van het projectgebied volgens de historische kaarten en luchtfoto's is er sprake van een matig tot laag archeologisch potentieel van het projectgebied.

- Welke impact hebben de geplande werken op het archeologisch bodemarchief?

Het projectgebied is 469,4m² groot. Het grootste deel van de geplande werken vormt geen reële bedreiging tegenover het potentieel aanwezige bodemarchief. Dit heeft te maken met de reeds gekende verstoring komende van de vroeger aanwezige textielfabriek (en van de huidige oprit). Enkel de aanleg van drie infiltratieputten kan eventueel aanwezig bodemerfgoed beschadigen, op een beperkte oppervlakte.

- Wat is het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventueel aanwezige archeologische site op lokaal, regionaal en op Vlaams niveau?

Een eventuele archeologische site binnen het projectgebied zou nieuwe informatie bieden op de geschiedenis van Eeklo in het algemeen. Afhankelijk van de aard van de eventueel aanwezige archeologische site zal blijken of er enig kennispotentieel is op regionaal en Vlaams niveau.

2.2.6. Afweging noodzaak en motivering verder onderzoek

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan de aanwezigheid van een archeologische site binnen het projectgebied niet worden uitgesloten. Om met zekerheid informatie te verkrijgen over de aan- of afwezigheid van een archeologische site binnen het plangebied en een aangepast programma van maatregelen op te stellen, zijn bijkomende fasen van vooronderzoek nodig.

Een veldkartering is voor dit projectgebied niet mogelijk. De oppervlakte is namelijk deels bebouwd en grotendeels verhard. Geen enkel deel is in gebruik als akkerland, wat de ideale omstandigheid is voor het uitvoeren van een veldkartering. Dit type onderzoek is niet aangewezen voor het plangebied en zou geen enkele potentiële kennisvermeerdering met zich mee brengen.

Hetzelfde geldt voor geofysisch onderzoek, dat met name nuttig is voor grootschalige en voornamelijk lineaire sporen te herkennen. Het werkt voornamelijk onder specifieke omstandigheden en kleine sporen kunnen snel gemist worden. Methodes zoals veldkartering en geofysische onderzoek laten bovendien niet toe met zekerheid uitspraken te doen over de datering van de mogelijk aanwezige sporen en in te schatten wat de bewaringsgraad van de site is.

Een landschappelijk of archeologisch verkennend booronderzoek lijkt evenmin noodzakelijk. Op basis van het bureauonderzoek blijkt dat de bodem geen specifiek potentieel aan steentijdsites kan opleveren. Eventueel is een begraven bodem wel mogelijk, maar gezien de schaal van het projectgebied zal een booronderzoek weinig efficiënt zijn en te weinig bruikbare resultaten opleveren.

Er wordt overigens ook geen proefsleuven- of proefputtenonderzoek aanbevolen. Met een dergelijk onderzoek wordt een beperkt – maar statistisch representatief – deel van het terrein onderzocht op indicaties van de aanwezigheid van archeologische sites. Op basis daarvan moet het mogelijk zijn uitspraken te doen over het archeologisch potentieel van het totale terrein. De impact van de werken (het asfalteren van de weg en het aanleggen van een goot) zijn echter niet dieper dan de reeds gekende verstoring door de bestaande oprit. Bovendien zijn alle omliggende percelen bebouwd. Enkel de aanleg van drie infiltratieputten

brengt een diepere verstoring met zich mee, maar met een totale oppervlakte van 19,44m² weegt de potentiële kenniswinst op deze kleine zone niet op tegenover de kosten van een proefsleuven- of proefputtenonderzoek.

2.2.7. Samenvatting onderzoek

De initiatiefnemer plant op de terreinen van 469,4m² langs de August Van Ackerstraat in Eeklo de asfaltering van de oprit van de aanwezige garageboxen. De geplande ontwikkeling van het gebied zal echter maar op een zeer beperkte oppervlakte van 19,44m² de verstoring en mogelijke vernietiging van het potentieel bodemarchief met zich mee brengen. De voorgaande studie van geografische gegevens, archeologische vindplaatsen uit de directe omgeving, historische kaarten, luchtfoto's en toponiemen suggereert dat de kans op de effectieve aanwezigheid van archeologische sites matig is. Op basis van dit bureauonderzoek zijn er geen concrete aanwijzingen voor de aan- of afwezigheid van een of meer archeologische sites. Binnen het huidige projectgebied zijn nog geen archeologische waarnemingen gebeurd. In de directe omgeving leverden enkele archeologische vooronderzoeken voornamelijk sporen uit de nieuwe tijden op. In de ruimere omgeving werden echter wel verschillende archeologische sites aangetroffen. Op basis van dit onderzoek valt echter de aanwezigheid van archeologische sporen niet volledig uit te sluiten, maar aangezien de mogelijke kenniswinst in dit geval niet opweegt tegen de kosten, worden er geen verdere maatregelen geadviseerd.

HOOFDSTUK 2: BIBLIOGRAFIE EN BIJLAGEN

1. Bibliografie

AMERYCKX J., 1962. *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Maldegem 24 W.* Instituut tot aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw (I.W.O.N.L.).

AMPE C., BOURGEOIS J., FOCKEY L., LANGOHR R., MEGANCK M. & SEMEY J., 1995. *Cirkels in het land. Een inventaris van cirkelvormige structuren in de provincies Oost- en west-Vlaanderen.* Archeologische Inventaris Vlaanderen, Buitengewone reeks 4, Gent.

ANTROP M., 2002. *Traditionele landschappen van het Vlaamse Gewest, Versie 6.1*, opgemaakt door de Vakgroep Geografie van de UGent.

CORNELIS L., VAN REMOORTER O. & WOLTINGE I., 2013. *Archeologische opgraving Eeklo, Zuidmoerstraat.* Baac Vlaanderen Rapport 47, Drogen.

BORREMANS M., 2015. *Geologie van Vlaanderen*, Gent.

DEBRABANDERE F., DE VOS M., MENNEN V., RYCKEBOER H. & VAN OSTA W., 2010. *De Vlaamse gemeentenamen. Verklarend woordenboek*, Brussel.

DE CLERCQ W. & MORTIER S., 2002. Het Oudste Meetjesland: recente onderzoeksresultaten van archeologische opgravingen in Eeklo en Aalter. *Appeltjes van het Meetjesland* 53; 257-284.

DE KREYGER F., GENBRUGGE S. & HOORNE J., 2020. Eeklo – Boelare. *Archeologisch vooronderzoek april – mei 2020*. DL&H-nota, Nota ID 7806.

DE MOOR G. & HEYSE I., 1974. Lithostratigrafie van de quartaire afzettingen in de overgangszone tussen Kustvlakte en de Vlaamse Vallei in Noordwest-België. *Natuurwetenschappelijk Tijdschrift* 56: 85-109.

DE MOOR G. & VAN DE VELDE D., 1994. *Toelichting bij de quartairgeologische kaart – Kaartblad 13 – Brugge*. Gent

DE MOOR G. & VAN DE VELDE D., 1995. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart. Kaartblad 14 - Lokeren*, Gent.

DE POTTER F. & BROECKAERT J., 1973. *Geschiedenis van de Gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen, Arrondissement Eeklo*, Gent.

DE SCHRIJVER X.P., 1993. Het stadhuis van Eeklo. *De Eeklose Dobbelsgebakene* 2: 14-15.

DE SMET E., 1980. Het voormalig hospitaal of passantenhuis te Eeklo. *Appeltjes van het Meetjesland* 31: 278-331.

DE VOS A., 1971. Eeklo: van natuurlandschap tot stratennet. *Appeltjes van het meetjesland* 22: 6-88.

DE VOS A., STOCKMAN L., VAN DE WOESTIJNE P. & DEVOS M., 1994. *Meetjeslandse toponiemen tot 1600. 4: De keuren van Eeklo-Lembeke en Kaprijke. 1: Eeklo.*

DE VRIENDT B., 2011. Onder de windmolens. Archeologische terreinbegeleiding in Eeklo, Balgerhoeke. *AS-rapportage 2010-35*.

DE MOOR G. & VAN DE VELDE D., 1994. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart. Kaartblad 13 - Brugge, Gent. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie.*

DONDEYNE S., VANHIERSCHOT L., LANGOHR R., VAN RANST E & DECKERS J., 2015. *De grote bodemgroepen van Vlaanderen. Kenmerken van de Reference Soil Groups volgens het internationale classificatiesysteem World Reference Base*. KU Leuven & Universiteit Gent in opdracht van Vlaamse overheid, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen.

GIERTS I. & CORNELIS L., 2014. *Archeologische opgraving Maldegem Oude Staatsbaan*. BAAC Vlaanderen rapport 90, Assenede.

HEYNSSENS N., DE BRANT R. & HOORNE J., 2016. *Eeklo-Kunstdal. Archeologisch vooronderzoek februari 2016*. DL&H-rapport 29, Adegem.

HEYSE I., 1979. Geomorphological mapping of flat regions in Flanders (Belgium): the morphology and evolution of the coversands in the Flemish Lowland. *Proceedings 15th meeting Geomorphological Survey & Mapping (Italy)*: 55-67.

JACOBS P., 2015. *Het midden-Eoceen en laat-Eoceen*. In: Borremans M., 2015. Geologie van Vlaanderen.

LAMPAERT L., 1967-1973. *De Geschiedenis van Eeklo*, Eeklo.

PILLE F., 2003. Zes eeuwen stadhuis, 1. De 15de en 16de eeuw. *De Eeklose Dobbelsgebakene 12*: 57-68.

PLYSON A. & DE PUYDT M., 2015. Maldegem Malecote 2015. Vlakdekkend onderzoek. *Rapporten van de archeologische dienst Waasland-cel onderzoek 15*, Sint-Niklaas.

RYSERHOVE A., 1971. Oud Eeklo. *Appeltjes van het Meetjesland 22*: 310-395.

THOEN H. & DE CLERCQ W., 1995. *De Gallo-Romeinse aanwezigheid in Adegem en Maldegem*. Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent, deel 49: 1-31.

TONDAT R., 1974. Voorhistorische vondst te Raverschoot, Eeklo. *Ons Meetjesland 7*, 1: 35.

TONDAT R., 1976. Het kasteel te Raverschoot. *Ons Meetjesland 9/4*: 134-139.

TONDAT R., 1992. De oude kerk van de stad Eeklo. *De Eeklose Dobbelsgebakene 1*: 3-17.

TONDAT R., 1993. De Groot Goed hoeve Huysmans. *De Eeklose Dobbelsgebakene 2*: 11-13.

VAN DE BOUCHAUTE C., 1982. *De Sint-Vincentiuskerk te Eeklo*, Eeklo.

VAN DE VIJVER M., 2017. *Archeologische opgraving Adegem Lijsterlaan. Basisrapport*, Monument Vandeckerckhove rapport 2017/37, Ingelmunster.

VAN HOECKE R., 1995-1998. De annalen van Ten Doorn (1-13). *De Eeklose Dobbelsgebakene 4 tot 7*.

VANOVERBEKE R. & KREKELBERGH N., 2015. *Archeologische prospectie met ingreep in de bodem. Eeklo, Molenstraat*. BAAC Vlaanderen rapport 123, Gent.

VAN RANST E. & SYS C., 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000). UGent.

VERHOEVE A. & VERBRUGGEN C., 2006. *Het Meetjesland. Bodem en landschap in historisch perspectief*. Opgehaald van: <http://belgeo.revues.org/12065> op 04 juli 2016.

Geraadpleegde websites:

<https://cai.onroenderfgoed.be/> (geraadpleegd op 11/05/2021)

(De Centrale Archeologische Inventaris is een inventaris van tot nog toe gekende archeologische vindplaatsen. Vanwege het specifieke karakter van het archeologisch erfgoed dat voor ons verborgen zit in de ondergrond, is het onmogelijk om op basis van de Centrale Archeologische Inventaris met zekerheid uitspraken te doen over de aan- of afwezigheid van archeologische sporen. De aan- of afwezigheid van archeologische sporen dient met verder archeologisch onderzoek vastgesteld te worden.)

<https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html> (geraadpleegd op 11/05/2021)

<https://geo.onroenderfgoed.be/> (geraadpleegd op 11/05/2021)

<http://www.geopunt.be> (geraadpleegd op 11/05/2021)

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/> (geraadpleegd op 11/05/2021)